Otomobiller geceleri 20 kilometreden fazla süratle gidemiyecekler

AKŞAM

Uskumru akını başladı balıklardan bir kısmı dün denize döküldü

Sene 23 — No. 7934 — Fiatı her yerde 5 kuruş | PERŞEMBE 21 Teşrinisani 1940 | Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Şevket Rado — Akşam matbaası

Bulgarlar eski rüyalarına dalmış görünüyorlar. Uyanış çok acı olur

Alman dostlarımız Türk matbuatının yazılarından zaman zaman şikâyet ederler. Onlara, alman gazetelerinin neşriyatını, Berlin radyosunun söylediklerini hatırlatınca hak verirler, kızgınlıkları sükûnet bulur, arada karşılıklı ve zımnî bir itidal husule gelir. Fakat bu, çok sürmez. Zira, alman matbuatının, Türkiye hakkındaki dâvasını üzerlerine alacak küçük köy avukatları, vereşiye bağıran çığırtkanları vardır: Macar ve Bulgar gazeteleri. Bunların ipleri Berlindedir. İp uçları oradan çekilince bunlar harekete gelirler, acayip seslerle hep bir ağızdan avaz avaz haykırırlar. Hele komşumuz Bulgaristan matbuatının sevimli sesi son zamanlarda öyle tizden çıkıyor ki Berlinden esaslı bir hava estiğine hükmetmek lâzım gelir. Almanyaya bağlı bu küçük mahmî memleketler matbuatının bizim için değeri, kendi fikirlerinde değil, aksettirmeğe memur oldukları cereyanların hızını gösteren bir âlet vazifesi görmelerindedir.

Bu neşriyata dikkat edilirse görülür ki bulgar matbuatı mülâhadiyen Türkiye - Sovyet münasebetlerini fena göstermeye, Türkiye bitaraflığının hakiki olmadığını ispat etmeye, Türkiye ile Mihver devletleri arasında erken hesap görüleceğini haber vermeye çalışırlar. Maksatları, bulgar efkârında Türkiyenin siyaset bakımından zayıf olduğu hissini hâsıl etmektir. İtalyan - Yunan harbinde Türkiyenin dürüst vaziyeti bazı bulgar gazetelerinin hoşuna gitmemiş olabilir. Uzaktan aldıkları talimat mucibince Türkiyeyi her an bir tehlikeye maruz gibi göstermekte bir menfaat umabilir. Bu tarz neşriyatın, bulgar milletini aldatmakla, Sofya hükûmetinin politikasına ne derece uygun olduğunu da bilmiyoruz. Fakat mesele bu haddi aşıp da Türk topraklarına göz dikmek demagojisi başlayınca: «Dur, gospodin, kendini kaybetme!» demek vazifemizdir.

Sofyada çıkan «Mir» gazetesi Türk - Bulgar hududu boyundaki köyleri gezen bir muharririn yazısını neşrediyor. Bulgar köylerinden bir kısmı tahliye edilmiş. Bu köylülerin bir tek derdi varmış: gene Trakyaya avdet etmek. Köylerdeki dükkânların isimleri hep «Edirne», «Ege denizi» imiş...

Bulgar köylerinin boşalmış olması bize ait değildir. Köylünün tekrar yerine gelmek istemesi de tabiidir. Dükkânlara «Edirne» adının konulmasını da o güzel Türk şehrini tanımış olanların masum hasretine hamledebiliriz.

Muharrir şöyle devam ediyor: «Uzakta minareleri ile büyük bir şehir görünmektedir. Bu, Edirnedir. O, bulunduğumuz yere nekadar da yakın!... Yirmi kilometre bile yok. Yaya yürürseniz dört saatten az bir zamanda Edirneye varacaksınız. Arabacımızı bir sürseniz, Edirneye nasıl bir nazarla bakmaktadır. Sanki oraya uçmak istiyor...»

Bu çocukça edebiyatın altında gizlenen duygu iymalarını anlamak güç değildir. Fakat, gospodin bu manzara karşısındaki müşahede ve heyecanında bir noksan var. Biz haber verelim ki diğer muharrir, eline bir dürbün

Necmeddin Sadak

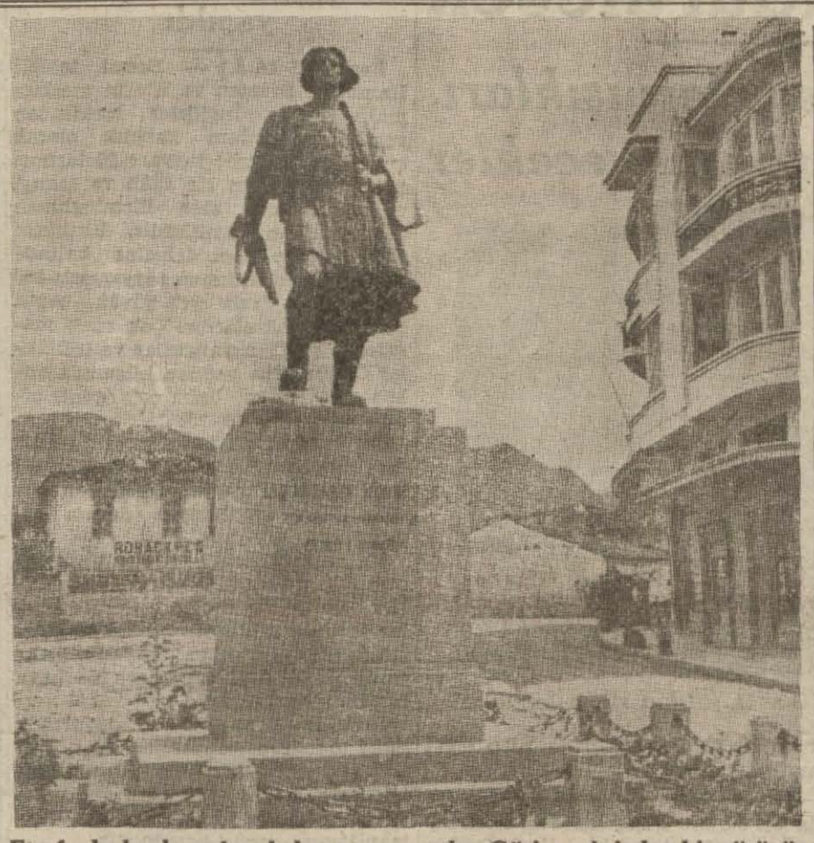

Etrafında kanlı muharebeler cereyan eden Görice şehrinden bir görünüş

Hükûmet, zarurî yeni âcil tedbirler alıyor

Başvekil, bu hususta hükûmetin düşündüklerini Partide izah etti

Parti grupu umumî heyeti hükûmetin teklifini ittifakla tasvib etti

Ankara 20 (A.A.) — C. H. partisi Meclis grupu bugün (20/11/1940) saat 16 da reis vekili Trabzon mebusu Hasan Sakanın riyasetinde hükûmetin talebi üzerine bu hafta ikinci bir içtima akdetmiştir.

Dünya ahvalinin gösterdiği lüzum üzerine hükûmetçe alınması münasip ve hatta zarurî addedilen âcil yeni tedbirler bu içtimaın müzakere mevzuunu teşkil etmiştir.

Başvekil Dr. Refik Saydam kürsüye gelerek bu hususta hükûmetin düşündüklerini izah etti. Söz alan birçok hatipler ayni mevzu üzerinde fikir ve mütalâalarını beyan ettikten sonra Başvekil tekrar söz alarak sorular suallere cevap olarak beyanatta bulunmuş ve hükûmetin teklifi umumî heyetçe ittifakla tasvip edilmek suretile celseye nihayet verilmiştir.

Ankara 20 (Telefonla) — Başvekil Dr. Refik Saydam bugün öğleden sonra Partiye gelerek Parti işlerile meşgul olmuştur.

Amerika yakında harbe girecekmiş

Bu hususta karar verilmek üzeredir

Bütün içtimaî sınıflara mensup birçok maruf Amerikalı bu fikirdedir

Nevyork 20 (A.A.) — Bütün içtimaî sınıflara mensup birçok maruf Amerikalı birkaç saattenberi en sarih bir şekilde fikirlerini söyliyerek İngiliz dâvasına olan itimadlarını bildirmekte, Amerikanın harbe gireceğini haber vermekte, İngiltereye daha büyük mikyasta maddî yardımda bulunulması lüzumunda ısrar etmekte ve mihverin harekât ve tahrikâtını en şiddetli ifadelerle tenkid eylemektedir.

Amerikan lejyonunun reisi Milo Warner ile meşhur Amerikan muharrirlerinden bayan Fanni Hurst, Amerikanın harbe iştirakini derpiş edenler arasındadır.

İndinapolis ticaret odasında beyanatta bulunan Warner şöyle demiştir: «Amerika milletî Amerikanın dışında muharebeye hazırlanmalıdır. Amerika, İngiltere ile onun yanıbaşında mücadele eden milletlere mümkün olan her yardımı yapmalıdır.»

Fanni Hurst de Westchester'de 60 kadın klübünün mümessilleri önünde beyanatta bulunmuştur:

«Amerikanın harbe girmesi meselesi hakkında yakında hayatî bir karar verilecektir.»

(Devamı 7 nci sahifede)

Yüksek sıhhat şûrası bugün toplanıyor

Ankara 20 (A.A.) — Yüksek Sıhhat Şûrası teşrinisani toplantısını perşembe günü Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinde saat 15 te yaparak ruznamesinde yazılı adli, idari ve fenni

Arnavut ceteleri İtalyanlara karşı faaliyete geçti

Yunanlılar Pogradete taarruza hazırlanıyor

Arnavut çeteleri İtalyan benzin depolarını berhava ettiler

Belgrad 20 (A.A.) — Yugoslav hududunda Üsküp'den gelen haberlere göre, İtalyanların Arnavutluktaki en mühim iaşe merkezi olan Görice şehrinin şark kısmı alevler içinde yanmaktadır. Şehir henüz İtalyanların elinde bulunmakta ise de, Yunan ordusunun tazkiyinin çok şiddetli olduğu beyan edilmektedir.

Yunanlılar, Florina - Görice yolu üzerinde Göricenin 14 kilometre şimali şarkisinde bulunan Biklichta şehrinde iki İtalyan alayının mukabil taarruzunu püskürtmüşlerdir.

Belgrad askerî mahfillerinin haber aldıklarına göre, Ohri gölünün ırmaklar. üzerinde bulunan ve Göricenin takriben 60 kilometre şimaline düşen Pogradet şehrine taarruz etmek üzere Yunanlılar takviye kıtaatı almaktadır. Eğer Pogradet şehri düşecek olursa İtalyanların Göricedeki ricat hatları kesilmiş bulunacaktır.

Kral Zogu zamanındaki üniformaları giymekte olan Arnavut çeteleri Pogradet'teki benzin depolarını berhav.. etmişlerdir.

Von Papen Viyanada

Viyana 20 (A.A.) — D.N.B. ajansının öğrendiğine göre, hâlen Viyanada bulunmakta olan zevat arasında Almanyanın Türkiye büyük elçisi von Papen de bulunmak-

Macaristan üçler paktına iltihak etti

Protokol dün Viyanada imzalandı

B. Hitler dün Viyanaya vasıl oldu

Viyana 20 (A.A.) — D.N.B. ajansı bildiriyor: 20 teşrinisanide Viyanada bir taraftan Alman Hariciye Nazırı B. von Ribbentrop, İtalyan Hariciye Nazırı Kont Ciano ve Japonyanın Berlin büyük elçisi B. Kurusu ve diğer taraftan da Macar Hariciye Nazırı Kont Csaky arasında bir protokol imza edilmiştir.

Macaristanın 20 eylûl 940 tarihli üç taraflı Alman - İtalyan - Japon anlaşmasına iltihakına ait olan bu protokolun metni şudur:

Bir taraftan Almanya, İtalya ve Japonya hükûmetleri, diğer taraftan da Macaristan hükûmeti aşağıdaki hususları müşahede ve tesbit eylemişlerdir:

Madde 1 — Macaristan, Berlinde 20 eylûl 940 da Almanya, İtalya, Japonya arasında imzalanmış olan pakta iltihak eder.

Madde 2 — Üç taraflı paktta derpiş edilen muhtelit teknik komisyonlar Macaristanın menfaatlerine de taallûk eden meseleler karşısında bulunduğu takdirde, Macar mümessilleri de bu komisyonların müzakerelerine iştirak edeceklerdir.

Madde 3 — Üç taraflı paktın metni bu protokola esas teşkil eder. Bu protokol Almanca, İtalyanca, Japonca ve Macarca olarak tanzim edilmiştir ve imzası tarihinde meriyete girmektedir.

Viyana 20 (A.A.) — Macar Başvekili Kont Teleki ile Hariciye Nazırı Kont Csaky bu sabah Viyanaya muvasalat etmişlerdir. Alman Hariciye Nazırı B. von Ribbentrop

(Devamı 7 nci sahifede)

Münakalât Vekili istifa etti

B. Ali Çetinkaya'nın yerine Cevdet Kerim İncedayı tayin edildi

Ankara 20 (A.A.) — Münakalât Vekili Afyon mebusu Ali Çetinkaya sıhhî esbaptan dolayı Vekâlet vazifesinden istifa etmiş ve yerine Sinop mebusu Cevdet Kerim İncedayının tayini yüksek tasdike iktiran eylemiştir.

Dikkatler:

Teşkilâtçılık ehliyetimiz

Şikâyetler başladı:

— Işıklarımızı gizliyecek tertibatı almak üzere dükkânlara başvuruyoruz: Siyah ve mavi stor, siyah ve mavi kâğıd, siyah ve mavi boya... Ya «kalmadı», ya «bitmek üzere» diyorlar...

Katiyetle «ihtikâr!» denemez. Çünkü, mantıkan da, bu birdenbire hasıl olan büyük ihtiyacı karşılıyacak derecede stok bulunmaması kadar tabiî hiç bir şey yoktur.

Mesele, bir teşkilâtçılık seviyesine erişmemizdedir. Böyle bir zaruret hasıl olur olmaz, bütün köşebaşı bakkallarını lüzumlu maddelerle teçhiz edebilmeliyiz.

Işıklar gizleme bahsi, yalnız halkın şuurunu değil, teşkilâtçılığımızı da bir imtihana tâbi tutacaktır.

Yeni tefrikalarımız:

— 1 —

Afrodit müellifi Pierre Louys'in uzun bir hikâyesini tefrikaya bugün başladık. Altıncı sahifemizde okuyunuz.

— 2 —

«KADININ ZAFERİ»

ismli tefrikamız yakında başlıyor.

Tercüme eden: **(Vâ-Nû)**

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

İtalyan ricati bozgun şeklini aldı

Yunanlılar İtalyan mevzilerini yardılar

Birçok esir alındı, tanklar silâhlar ve 200 kamyon zaptedildi

Atina 21 (A.A.) — İtalyan hatları bazı mıntakalarda yarılmıştır. İtalyan kıtaları arasında büyük bir kargaşalık hüküm sürmektedir. İtalyan ricatı, bozgun şeklini almıştır.

Atina 21 (A.A.) — Resmî Yunan tebliğine göre Yunan kıtaatı geniş bir cephede şimale doğru ilerilemektedir. Son günlerde Yunanlılar Epirde kazandıkları muvaffakıyetler neticesinde düşmanı şimale püskürtmüşler, tanklar, 200 kamyon ve muhtelif silâhlar ile birçok esir almışlardır.

Marova tepelerini aşan Yunanlılar yeni muvaffakıyetler kazanmışlardır. Yunan tayyareleri, Ergeri hava meydanını muvaffakıyetle bombardıman etmiş, harp meydanında ricat etmekte olan düşman kollarını mitralyöz ateşine tutmuş ve bombalamışlardır.

600 esir Atinada

Atina 21 (A.A.) — Atinaya yeni 600 İtalyan esiri gelmiştir.

Yunan tayyarecilerini tebrik

Atina 21 (A.A.) — General Papagos bir emri yevmide kara muhariplerine cesaret ve kahramanlıklarile büyük hizmetler ifa eden Yunan tayyarecilerini tebrik etmiştir.

İngiliz tayyarelerinin muvaffakıyetleri

Arnavutluk cephesinde 9 İtalyan tayyaresi düşürdüler

Kahire 21 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetlerinin dün akşamki tebliğinden: Halen Yunanistanda bulunan İngiliz avcı tayyareleri, şimdiden büyük muvaffakıyetler elde etmişlerdir.

Yunanistana 18 teşrinisanide varan bir filo, ertesi sabah harekât üssüne gitmiş ve aynı gün öğleden sonra düşmanla hava muharebesine tutuşmuştur. Bu muharebe neticesinde, düşmanın çift kanatlı sekiz ve tek kanatlı bir avcı tayyaresi düşürülmüştür. Bundan başka, iki düşman tayyaresinin daha düşürüldüğü bildirilmektedir.

B. Hitler Viyanadan ayrıldı

Viyana 21 (A.A.) — B. Hitler Viyanadan ayrılmıştır.

Budapeşte 21 (A.A.) — Macar Başvekili kont Teleki ile Macar Hariciye Nazırı Kont Csaky dün akşam Budapeşteye dönmüşlerdir.

Tirana, Draç, Avlonya, Bari, bombalandı

Yangınlar çıkarıldı, infilâklar oldu

Atina 21 (A.A.) — Yunan ve İngiliz bombardıman tayyareleri, Avlonyayı şiddetle bombardıman etmişlerdir. Bu bombardıman şimdiye kadar Arnavutluk hükûmet merkezine yapılan bombardımanların en şiddetlisi olmuştur.

İngiliz hava kuvvetleri, Draç, Avlonya ve Bari üslerini bombalamışlardır. Yangınlar çıkmış ve infilâklar görülmüştür. Baride şimendifer yoluna ve diğer hedeflere isabetler olmuştur.

İskenderiyeye akın

İskenderiye 21 (A.A.) — Dün sabah İskenderiyeye bir hava akını yapılmıştır. Fakat henüz tafsilât alınmamıştır. Pazar günü İskenderiyeye yapılan akın esnasında 52 kişi ölmüş, 79 kişi yaralanmıştır.

Kahire 21 (A.A.) — Garbi çölde bir müsademe olmuş, İngilizler birkaç top zaptetmişlerdir.

Berlin dün gece de bombalandı

Londra 21 (A.A.) — İngiliz filoları dün gece Berlini bombardıman etmişler, hücum bir saat devam etmiştir.

İngiltere Amerikadan 50 torpido daha alacak

Vaşington 21 (A.A.) — Reuter: İyi haber alan Vaşington mahfillerine göre, İngiltere büyük elçisi Lord Lothian, Vaşingtona döner dönmez, Amerika Birleşik devletlerinden, hizmet müddetini doldurmuş başka torpido muhriplerinin İngiltereye verilmesini taleb etmesi muhtemel bulunmaktadır. Bu mesele ile alâkadar olarak elli torpido muhribi bahis mevzuu edilmektedir.

İngiliz hükûmeti ile istişarelerde bulunmak üzere Londraya gitmiş bulunan lord Lothianın bu hafta sonunda nevvel Vaşingtona dönmesi beklenmektedir.

Bir adam yandı

Dün gece Aksarayda Orta sokakta şimdiye kadar misline nadir tesadüf edilen bir hâdise olmuştur.

Bu sokakta B. Halise aid evde kiracı olarak oturan Süleyman isminde bekâr bir adam; gece yarısına doğru helâya gitmiş ve aralıkta çırçıplak soyunarak bütün vücudüne gaz dökmüştür, Süleyman bu şekilde vücudü gazlandıktan sonra bir müddet beklemiştir. Süleymanın bu hareketi bir müddettenberi müptelâ olduğu bir cild hastalığını tedavi etmek içindir. Süleyman, bu gazlı vücudle beklemekte olduğu bir sırada bir sigara yakıp içmek istemiş, fakat kibriti çakınca bütün vücudü birden alevlere bürünmüştür. Süleymanın feci feryadlarını duyan ev halkı imdadına koşmuşlar, bir taraftan zabıta, diğer taraftan da itfaiye malûmattar edilmiştir. Süleyman vücudü yarı yanmış bir halde hastaneye kaldırılmıştır. Hayatı ümitsizdir.

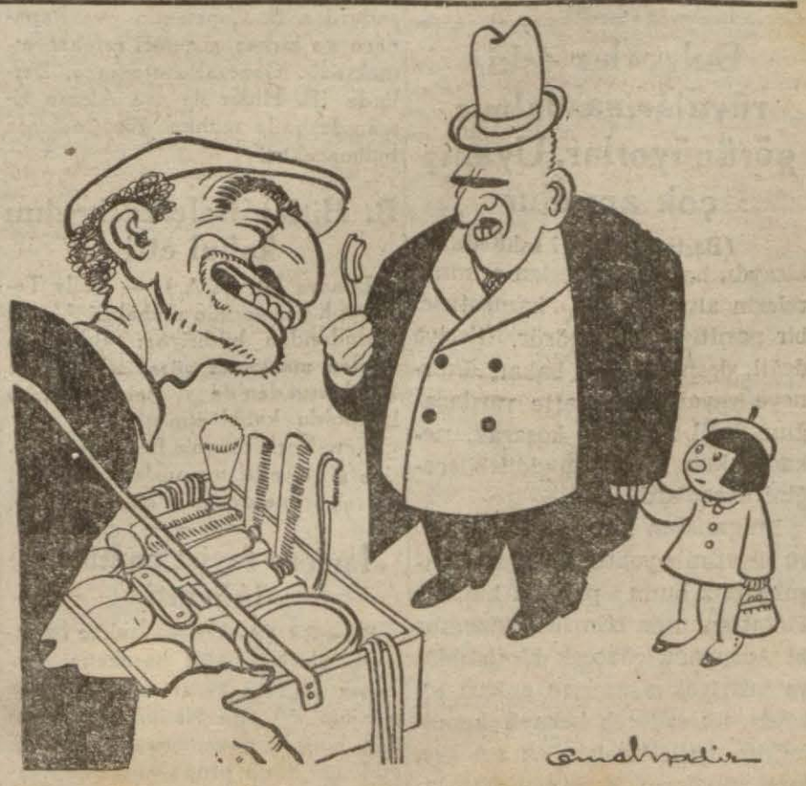

(Kıymetlenen maddelerden)

Alıcı — Senin yüzün teneke kaplı galiba!..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Yunanistan tayyare gönderilmesini istiyor

Bu müracaat, İngiltere ve Amerikada sempati ile karşılandı

Atina 20 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor: Basın müsteşarı Nikoludis ecnebi gazetecilerin konferansında bir nutuk söyliyerek, Yunanistana her taraftan ve süratle tayyare yardımı yapılması hususunda dünya basınına müracaat etmiş ve Yunanistana gösterdikleri sempatiden dolayı İngiliz, Amerikan, Türk ve diğer hür memleketler matbuatına teşekkür ettikten sonra demiştir ki:

«Unutmamak lâzımdır, adetçe altı misli yüksek, bol harp levazımına, her türlü vasıtalara ve bilhassa büyük bir tayyare kuvvetine malik olan bir düşmanla çarpışıyoruz. Yunanistanın harp levazımı azdır ve tayyaresi ise hemen hemen hiç yoktur. Yunanistanın bol bol malik olduğu şey askerlerinin ve tayyarecilerinin kahramanlığıdır. Bunlar bugün bütün dünyanın takdirini celbediyorlar.

Binaenaleyh hava kuvvetleri yardımının en kısa bir müddet içinde gelmesi için İngiliz, Amerikan ve dünya matbuatına müracaat ediyorum. Bu müracaatımız tek bir kelimeden ibarettir: Tayyare, tayyare, Tayyare.

Amerika ve İngilterenin yardımı

Nevyork 20 (A.A.) — Nevyork gazeteleri, tayyare malzemesi yardımının artırılması hakkında Yunanistan tarafından yapılan müracaata sütunlarında iyi yerler vermişlerdir.

Londra 20 (A.A.) — İngiltere tarafından Yunanistana yapılan yardım hakkında Avam kamarasında sorulan bir suale yazı ile cevap veren Harbiye Nazırı B. Eden demiştir ki:

«Bize yapılan yardım müracaatını imkânımız nisbetinde karşıladık ve karşılayacağız. Bundan sonra yapılacak müracaatları karşılamak için de imkân dahilindeki tedbirleri almış bulunmaktayız.»

Amerikalıların yüzde 54 ü İngiltereye ikrazat taraftarı

Nevyork 20 (A.A.) — Gallup enstitüsü tarafından efkârı umumiye nezdinde yapılan bir ankete göre Amerikalıların yüzde 54 ünün İngiltereye ikrazatta bulunulması için Johnson kanununun tadiline taraftar olduğu anlaşılmaktadır.

Büyük Millet Meclisinde

Ankara 20 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Şemseddin Günaltayın başkanlığında toplanarak askeri muhakeme usulü kanununun 53 üncü maddesini değiştiren lâyihayı müzakere etmiş ve Refik İnce (Manisa) ve Recep Peker (Kütahya) söz alarak, maddedeki «harp hali» ibaresinin, Milli korunma kanunundaki tavsife göre formüle edilmesi mütalâasında bulunmuşlardır. Recep Pekerin bu maksadla verdiği takrir kabul edilerek madde encümene iade edilmiş ve Türkiye - İngiltere adli müzaheret mukavelesine müzeyyel mukavelenin tasdikine ait kanun lâyihasının birinci müzakeresi yapılmıştır. Meclis cuma günü toplanacaktır.

Bulgarlar eski rüyalarına dalmış görünüyorlar. Uyanış çok acı olur

(Baştarafı 1 inci sahifede)

alsaydı, havaya yükselen o minarelerin altında göz kamaştırıcı bir parıltı yığını görür, ileriye değil, derhal geriye bakar, Edirneye yayan kaç saatte varılacağını değil Filibeye, koşarak, nekadar kısa zamanda gidilebileceğini hesaplardı...

Bulgaristan hakkında hiç kötü niyetimiz yoktur. Bulgar komşularımız bunu pek iyi bilirler. Fakat şunu da bilmeleri lâzımdır ki Avrupada çökecek bir istiklâl ve hürriyet nizamının enkazı altında ilk ezilecek bekayâ kendileridir. Milletler için en acı şey, tatlı rüyaların korkunç kâbuslara dönüvermesidir.

Mihvercilerin iki maksadı

İspanya ve Fransa ile birer anlaşma

İtalya, Savoie ile Cibuti üzerindeki iddialarından sarfınazar edecekmiş

Zürih 20 (A.A.) — İsviçre Telgraf ajansının Roma muhabiri bildiriyor: B. Cianonun cumadan evvel Romaya dönmiyeceği tahmin edilmektedir.

İyi haber alan İtalyan mahfilleri, Mihver diplomasisinin iki maksadı tahakkuk ettirmek üzere olduğunu zannetmektedirler:

1 — İspanya ile esaslı bir anlaşma,

2 — Fransa ile bir anlaşma.

Fransız murahhaslarının da hâlen Viyanada bulunmaları imkân dahilinde görülmektedir.

Muhabirin öğrendiğine göre, vaziyet ne olursa olsun İtalya Nice, Korsika ve Tunus hakkındaki taleplerini muhafaza ve Savoie ile Cibuti üzerindeki iddialarından sarfınazar edecektir.

İtalyan siyasi müşahitler, Türkiyenin alacağı müstakbel hareket tarzını yakından takip etmektedirler.

Yakında Yunanistanda katî hâdiseler cereyan etmesi beklenmektedir.

Mihverin müstakbel faaliyeti

Zürih 20 (A.A.) — Roma, Berlin ve Madritten gelen haberlere göre, siyasi müşahitler mihverin müstakbel faaliyet programının aşağıdaki üç noktadan ibaret olduğunu tahmin etmektedirler:

1 — Almanyanın yakında Yunanistanda bir müdahalede bulunması muhtemeldir.

2 — Almanya, Cebelüttarık'a hücum ederek Akdeniz vaziyetinde bir değişiklik yaratmadan evvel İtalyan, Fransız ve İspanyol noktai nazarları arasında bir itilâf zemini bulmak istemektedir.

3 — Almanya, mihverin Avrupa tesanüdünü tahakkuk ettirdiğini dünyaya isbat etmek için İspanya ile Cenubu şarkî Avrupasının üçlü pakta tam mânasile iltihakını istemektedir.

Yunan ordusu 14 fırka tahmin ediliyor

Londra 20 (A.A.) — Yunan ordusunun kuvveti hakkında bir makale yazan Times gazetesinin askeri muharriri, Yunan ordusunun tahminen 14 fırkadan mürekkep bulunduğunu kaydetmektedir.

Rumen Başvekili Berline gidiyor

General Antonesco Berlinde mühim görüşmeler yapacak

Bükreş 20 (A.A.) — Resmî bir membadan öğrenildiğine göre, general Antonesco Alman hükûmetinin daveti üzerine Berline gitmektedir. Bu seyahatinde general Antonesco'ya, Hariciye Nazırı prens Sturdza, Nafia Nazırı B. Jaszinschi, İktisad Nazırı B. Cancino, müsteşarlardan B. Constantin ve Papanaco ve birkaç gazeteci refakat etmektedir. General Antonesco, Berlinde B. Hitler ile ve Alman zimamdarlarile mühim görüşmelerde bulunacaktır.

B. Hitler Belçika kralını kabul etti

Londra 20 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesinin muhabiri Alman hududundan bildiriyor: Berlinden verilen malûmata göre, B. Hitler, Berchtesgaden'de Belçika kralı Leopoldu kabul etmiştir.

New-York Timesin Berlin muhabirine göre, nazi memurlar bu haberi ne tekzip ne de teyid etmektedirler.

İsviçre faşist partisini lâğvetti

Bern 20 (A.A.) — İsviçre hükûmeti, «İsviçre millî hareketi» partisinin lâğvine karar vermiştir. Bu partinin «Action Nationale» ismindeki haftalık mecmuası tatil edildiği gibi. her türlü propaganda neşriyatında da bulunması yasak edilmiştir. Bu partinin yerine her hangi bir teşekküle de kurulması yasaktır.

Dış ışıklar bu geceden itibaren söndürülecek

Bütün nakil vasıtaları ışıkları maskelenmiş olarak işliyecekler

Pencereleri maskelemek için sokakta satılan siyah kâğıdlar

Bu geceden itibaren şehrimizde dış tenviratın söndürülmesine başlanacağından, dün de pasif korunma işleri etrafında hazırlıklara devam edilmiştir.

İstanbulda sokak ve caddelerin tenvirinde 7 bin umumî lâmba mevcuttur. Bu yedi bin lâmbadan yalnız 137 si maskelenmiş olarak yanacaktır. Diğer lâmbaların ampulleri sökülmektedir. Bu işi, Elektrik idaresinden intihap edilen 10 - 12 ekip yapmaktadır. Lâmbaların maskelenmesi, İstanbul civarından merkeze doğru ilerilemek suretile yapılmaktadır.

Bu akşamdan itibaren otomobil, tramvay, ve diğer bütün nakliye vasıtalarının maskelenmesi ameliyesi ikmal edilecektir. Otomobillerin maskelenmesi işi için alınan tedbirler şudur: Otomobillerin önlerindeki lâmbalar koyu mavi cam, yahut da koyu mavi ampullü olacaktır.

Tramvayların önlerindeki lâmbalar da bu suretle maskelenecek, tramvay arabalarının içindeki lâmbalardan yalnız ikisi koyu mavi olacak, diğerlerinin ampulleri sökülecek ve tramvay perdeleri kapalı bulundurulacaklardır.

Bu akşamdan itibaren sinemaların ve diğer müesseselerin de elektrikli reklâmları yakılmıyacaktır.

1 kânunuevvelden itibaren başlıyacak olan iç tenviratın maskelenmesi, yani bina ışıklarının dışarıya sızmaması için şimdiden hazırlıklar yapılacaktır.

Bir kazaya meydan vermemek üzere, geceleri bütün nakliye vasıtaları yirmi kilometreden fazla süratle sey-

(Devamı 7 nci sahifede)

Uskumru Akını başladı

Kilosu 7,5 kuruşa satılan uskumrunun bir kısmı denize döküldü

Dün Balıkhaneye çok miktarda uskumru balığı getirilmiştir. Alıcı bulunmadığı için kilosu yedi buçuk kuruşa kadar düşen uskumrulardan bir kısmını denize dökmek zarureti hasıl olmuştur.

Balıkhaneye dün getirilen on bin çift palamutun bir kısmı taze olarak Bulgaristana sevkedilmiştir. Bulgaristan bu sene her senekinden fazla balık almakta, bu balıkların mühim bir kısmı taze olarak sevkedilmektedir.

Hükûmetimiz Yunanistana balık ihracına müsaade etmiş bulunmaktadır. Her sene Yunanistan bizden bir milyon Türk lirasına yakın balık satın alıyordu. Fakat İtalyan - Yunan harbi dolayısile, az Yunan motörü geldiğinden, Yunanistana balık ihracatı azalmıştır.

İtalyaya, Bulgaristan yolile palamut ve torik sevketmek için tedkikler yapılmaktadır.

Boğaziçinde torik akını devam etmektedir. Yüzlerce sandal balık avlamaktadır. Bu nefis balıklar, memleketimizde kurulacak bir fabrikada konserve yapılsa ve bu sayede bozulmaktan korunsa, memleket için hem çok ucuz, hem de çok besleyici bir gıda temin edilmiş olacaktır.

İhtikâra karşı katî tedbirler

İhtisas mahkemeleri teşkili düşünülüyor

Ankara 20 — İhtikârala mücadele için ihtisas mahkemeleri teşkili cereyanı kuvvetlenmektedir. Vatandaşların ihtiyaçlarını istismara cüret edenler, stok saklayanlar, çifte fatura kullananlar tayin edildiğinden yukarı fiatle mal satanlar hakkında en şiddetli ve katî tedbirler alınacaktır.

Yunan tebaası

Dün 75 kişilik bir kafile şehrimizden Atinaya hareket etti

Askerlik çağında olup da şehrimizde bulunan Yunan tebaası Rumlardan 60 kişilik bir kafilenin evvelki gün Atinaya gittiğini yazmıştık. Dün akşamki Konvansiyonel trenile de 75 kişilik bir kafile yine Atinaya hareket etmiştir. Kafile Sirkeci garında kalabalık akrabaları ve dostları tarafından uğurlanmıştır.

Beden terbiyesi mükelleflerinin kıyafetleri

Ankara 20 (Telefonla) — Beden terbiyesi genel direktörlüğü merkez istişare heyeti, yarın son içtimaını yapacak ve bugüne kadar tedkik ve müzakere edilen mükelleflerin kıyafet ve mükâfat talimatnamelerinin bugünden itibaren meriyete girmesini tasdik edecektir. Talimatnameye göre, adetleri 100,000 1 aşacak olan beden terbiyesi mükellefleri aynı kıyafeti taşıyacaklardır.

Asker ailelerine yardım

İzmirde 12 kişi hakkında tahsili emval kanunu tatbik edilecek

İzmir 20 (Telefonla) — Asker ailelerine yardım için belediyece tesbit edilen paraları vermiyen 12 kişi hakkında tahsili emval kanunu tatbik edilecektir. Bunlardan bir kısmı tüccardır.

Alım ve satım

Halkın zarurî ihtiyaçlarını karşılıyan maddeler sıkı kontrol altına alınıyor

Ankara 20 (Telefonla) — Başvekil B. Refik Saydamın dünkü Parti grupu içtimaında bahsettiği Millî korunma kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında Vekâletlerde çalışmalara başlanmıştır. Verilen haberlere göre, halkın zarurî ihtiyaçlarını karşılıyan maddelerin alım ve satım işleri Ticaret Vekâletinin sıkı bir kontrolu altına konulacaktır.

İngiliz tebliği

Kahire 20 (A.A.) — İngiliz umumî karargâhının tebliği:

Garp çölü: İleri keşif müfrezelerimizden birisi, dün bir düşman kolunu muharebeye mecbur etmiş, toplar iğtinam eylemiş ve esirler almıştır. Bu hareket hakkında tam tafsilât henüz mevcut değildir.

Diğer cephelerde kayde değer bir şey olmamıştır.

Alman tebliği

Manş sahillerine ve diğer limanlara hava hücumu yapıldı

Berlin 20 (A.A.) — Resmî tebliğ: Hamburg, Bremen ve Kiel'in meskûn mahallelerine İngilizler tarafından yapılan hücumlara karşılık olarak kuvvetli muharebe tayyare filolarımız dün gece mühim bir silâh ve sanayi ve iaşe merkezi olan Birminghma'ı bombardıman etmişlerdir. Biribirini süratle takip eden dalgalar halinde yüzlerce bombardıman tayyaremiz 500 bin kilodan fazla en büyük çapta bombalar atmışlardır. Çok uzak mesafeden görülen yangınlar ve infilâklar Coventry'ye yapılan hücumda vukua gelenlerden daha çok geniş olmuştur.

Diğer taraftan hava kuvvetlerimiz dün gece Londra ile Cenubî ve Merkezî İngilterede diğer mühim hedefler üzerine bombardımanlarına devam etmiştir.

Marham, Norwich - Latton ve Cranwell gibi müteaddit tayyare meydanları bombardıman edilmiştir. Hangarlar, kışlalar yakılmış ve imha edilmiştir. Liverpool, Southampton ve Manş sahillerinde diğer limanlara da hava hücumu yapılmıştır.

Şarkî İngiltere sahilleri açıklarında hafif muharebe tayyareleri üç ticaret gemisine muvaffakıyetle hücum etmişlerdir. Küçük bir Alman denizaltısı ceman 23,880 tonilâtoluk dört düşman ticaret gemisi batırmıştır.

Dün gece İngiliz tayyareleri Alman erazisi üzerinde meskûn mahallelere ve askeri bakımdan ehemmiyeti olmıyan sair hedeflere bombalar atmışlardır.

Berlin üzerine yürüyen düşman tayyarelerinin büyük kısmı hedefe varmadan tayyare dâfi bataryalarımızın ateşile püskürtülmüştür. Berlinde ve sair Alman şehirlerinde vukua gelen hasar ehemmiyetsizdir. Yeniden muhtelif hastanelere isabetler vaki olmuştur.

Gece tayyare dâfi bataryalarımız iki İngiliz bombardıman tayyaresini hedeflerine varmadan düşürmüşlerdir. Beş Alman tayyaresi üssüne dönmemiştir.

Italyan tebliği

Cenubî İtalyanın şark sahilleri üzerine hava akınları yapıldı

Roma 20 (A.A.)—166 numaralı tebliğden: Göricenin cenubu şarkîsinde Yunanlıların birbiri ardından yapılan kuvvetli hücumlarile Kalabaki yolu üzerindeki süvari hücumu düşmana ağır zayiat verdirilerek püskürtülmüştür.

Kara kuvvetlerile sıkı bir işbirliği yapan hava kuvvetlerimiz küçük çapta bombalar ve mitralyözlerle düşman kıtaatını bombardıman etmişlerdir. Hava bombardımanı esnasında yollar, barakalar ve kıtaat tahşidatı üzerine isabetler vaki olmuştur.

165 numaralı tebliğde düştüğü bildirilen üç düşman tayyaresinden başka beş düşman tayyaresi daha alevler içinde düşürülmüştür. Tayyarelerimizden biri üssüne dönmemiştir.

Eşek adasına yapılan hücum

Atina 20 (A.A.) — Emniyet nezaretinden dün akşam tebliğ edilmiştir: Doktor Vasil Verkis'in gizlice kiraladığı bir motörle 12 adalı 14 kişinin başına geçerek Leros adasına bir mil mesafede İtalyanların işgali altında bulunan Eşek adasına yaptığı şahsî bir hücumu büyük bir Yunan askerî teşebbüsü olarak gösteren İtalya, 18/19 gecesi Leros üssünden bir torpido filosu seferber ederek Sisam adasındaki Tigani şehrini bombardıman etmiştir. Atılan obüsler hiçbir hasar tevlid etmemiştir.

Keza İtalyan tayyareleri de Tiganiyi ve Sisamın Vati limanını bombardıman ederek pek cüzî hasarata sebep olmuşlardır.

Kral Boris'in Hitlerle mülâkatı

Sofya 20 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Kral Boris'in B. Hitler'e yaptığı ziyarete Sofyada çok büyük bir ehemmiyet atfedilmektedir. Gazeteler, haberi, ilk sahifelerinde neşretmekle beraber hiçbir tefsiratta bulunmamaktadırlar. Ziyaret bütün mahfillerde ve bilhassa gazeteciler arasında heyecan uyandırmıştır.

Gazeteler, Berlin, Breslau ve Berchtesgaden görüşmeleri hakkında resmî Alman ajansının verdiği habere de iyi bir yer ayırmakta ve görüşülen başlıca meselenin doğu-cenup Avrupanın tensiki olduğunu ve Vrsailles sisteminin yeni bir Avrupa nizamı tesisi için Alman orduları tarafından yıkılmış olduğunu kaydetmektedirler.

ALİ ile VELİ

Bisiklet yolu

Ali — Taksim meydanında bisikletli gençler eksersiz yapıyor, Veli... Bugün de lâtif bir manzara gördüm: Çocuklar, tek ayaklarına paten takmışlar; koşup duruyorlardı... Bu gibi şeyler Avrupa caddelerinde çok görünür. Hatta mekteplilerin, tekerleklerle kaya kaya evlerine döner; sabahları tahsile giderler... Demek bizde de asfalt yollar biraz inkişaf edince böyle seyahatler başlayacak. Pek demokratik, pek pratik...

Veli — Düz ana yollarda olsun, bir bisiklet kısmı ve çocuklara mahsus bir paten kısmı yapılmalı...

— Biz de amma konuşuyoruz ha... Bütün dünya harp içinde... Bisiklet ve patenin sırası mı?

— Bir tekerleme vardır, Ali: «Bu köşe yaz köşesi, bu köşe kış köşesi» derler... Bu kadar harp havadisi içinde bizim köşemiz de bugün sulh köşesi olsun... İnşallah her şeye rağmen hiçbir işimiz sekteye uğramaz, İstanbulumuz başladığı inkişafa devam eder... Herhalde şu bisiklet yolu işi akıldan çıkarılmamalıdır...

Aliveli

Berline hava hücumu

Skoda silâh fabrikası ve cephane ihtiyatları bombalandı

Londra 20 (A.A.) — Hava Nezaretinin bildirdiğine göre, dün gece İngiliz hava kuvvetleri Almanyada bazı hedeflere bu meyanda Duisburg ve Berline hücum etmişlerdir.

Berlinde mühimmat depoları ve diğer hedefler ve Kiel, Hamburg ve Bremenhavende bahriye tezgâhları ve rıhtımlar bombardıman edilmiş ve infilâklar ve yangınlar müşahede olunmuştur.

İyi neticelerle hücuma uğrayan endüstri hedefleri arasında, Hamburg'da ve Gelsenkirchen'de sun'i petrol müesseseleri de Hamborn'da mühim bir elektrik santralı vardır.

Berlin, Bremen ve Aurich'de eşya istasyonları ve demiryolu iltisakları ve Duisburg nehir limanı da bombardıman edilmiştir.

Sahil muhafaza servisine mensup tayyareler, Lorient deniz üssüne ve Normandia'da Barfleur limanına hücumlar yapmışlardır.

Bu harekâttan üç tayyaremiz dönmemiştir.

Londra 20 (A.A.) — Dün gece bombardıman tayyare filolarımız Pilsen'de Skoda silâh fabrikasını ve Berlinde, Kiel, Hamburg ve Bremenhaven rıhtımlarına cephane ihtiyatları ile sair hedeflere muvaffakıyetle hücum etmişlerdir.

Bir Alman motörü batırıldı

Londra 20 (A.A.) Bahriye Nezaretinin tebliği: Dün gece torpilli mücehhez bir Alman motorbotu Şimal denizinde teması tesis edilen hafif deniz kuvvetlerimiz Alman motörünü batırmışlardır. Almanya mürettebat gemilerimiz tarafından kurtarılmıştır. Hasar ve zayiatımız yoktur.

Londra 20 (A.A.) — Hava Nezaretinin istihbarat servisi bildiriyor: Essen'de bulunan büyük Alman mühimmat fabrikasile Krupp'un rafinemanı, İngiliz hava kuvvetlerinin akınları neticesi olarak yüzde elli düşmüştür.

Ne demeli?

Bir genç şairin manzumeleri arasında şöyle bir mısraa rasladık: «Nerede tatmin olmuş geceler?»

Mademki vezin ve kafiye zarureti yoktur, öyleyse türkçeyi de bozmamak için:

Nerede tatmin olmuş geceler?

dememeli

Nerede tatmin olunmuş geceler?

demeli!

AKŞAMDAN AKŞAMA

Karanlık İstanbul

Belediyenin de vazifesi yolları çabuk yapmaktır

Artık İstanbul da, Avrupanın ekser şehirleri gibi, geceleri karanlık kalacak. Cihan harbinin zarurî bir icabı. Başa gelmiş, çekilecek. «Her ihtimale karşı!» diye katlanacağız. Hükümetin at çalınmadan ahır kapısını kapamak tedbirini alkışlamaktan başka yapacağımız yoktur.

***

Birçok insanlar gece hayatını severler. Bol elektrik ziyası gönüllere cidden ferah verir. Vay ışıl ışıl ampullerin müptelâlarına! Artık Beyoğlu caddesinin zevki kaçtı. Daha erken yatıp erken kalkmalı. Zevki tabiatın aydınlığında aramalı. Çaresiz... Ve dua etmeli ki şu badireler hayırlısile bir ayak evvel atlasın da yine Edison'un sunî nuruna kavuşalım...

***

Yeni yeni tahassüslerle karşılaşacağız. Daha doğrusu bizim nesil için pek de eski olan bir tahassüs: Güneş batmasından hasıl olma alaca karanlık... İnsanların içine hüzün veren, kalbleri istiğraka sevkeden bu tedrici renk inhilâli ve ziya sönüşü bence sanatkârların ilham menbaı idi. İnsanları sanat ve tefelsüfe sevkederdi. Asrımızda şiir ve düşünce derinliğinin kalmamasını o kudsî anın tadılmamasında aramalıdır. Hava kararır kararmaz, tabiatın en lâtif şehri âyinini seyretmeden şırp çevir düğmeyi... Belki şu ışıkların yakılmaması, pek çok hassas insanı ruhan harekete getirir: Şiir, ince musiki, yüksek felsefe kamçılanmış olur.

Her fena haberde bir nikbin taraf bulup çıkarmak kabildir. Bunda da bunu bulabildim.)

***

Lâtife bertaraf, bu işin bir de ciddî kısmı var. Zaten, karanlık, İstanbulun esaslı dertleri arasındaydı. Aldığımız kari mektuplarından ekserisinde:

«— Bizim sokak pek zindan gibi... Aman bir fener konulsun!» temennisi vardı.

Hattâ halkımız, İstanbul mebuslarile konuşurken de ayni dilekleri bol bol bildirmiş.

Şimdi, mevcut fenerler de söndürülüyor. Hokkaya düşmüş gibi karanlıkta kalacağız... Ve çok müşkülât çekeceğiz...

— Adam, büyütme!... Avrupada da söndürülüyor. Orada tabii hayat pekâlâ devam ediyor... Biz de ayni suretle hareket ederiz.

Unutulmasın ki, arada fark var: Garp şehirlerinde gerçi fenerler yakılmıyorsa da yollar düz, yerler asfalt... İnsan, kararlama yürüyebilir. Bir yere çarpmaz, ayağı takılmaz.

Bizde ise, vaziyet elbette ayni değil. Bilhassa son belediye faaliyetinden sonra... Şurada, bir çukur, beride bir taş yığını, daha ötede bir kum tepesi...

Bir taraftan ahali pencerelerini iyi kapatmak tedbirlerini aladururken, diğer taraftan devlet icap eden malzemenin sanayicilerce ve tüccarca halka ihtikârsız ve kâfi miktarda arzedilmesini temin ederken, belediye de, bozuk yolları yapmak, bütün düşürücü, bacak kırıcı manileri ortadan kaldırmak çarelerini aramalıdır ve bulmalıdır.

Yoksa, geceleyin İstanbul sokakları, çok kazazede vermeğe namzet gibi görünüyor. Dolaşmak mecburiyetinde olanlarda ne göz kalacak, ne baş...

(Vâ - Nû)

Üniversite talebesinin pasoları

Üniversite talebeleri bu sabahtan itibaren hüviyet varakalarını göstermek suretile Şirketi Hayriye vapur iskelelerinden paso bileti alabileceklerdir.

ŞEHİR HABERLERİ

Şehir meclisinde

202 muallime terfi muhassesat farkının verilmesi kabul edildi

Umumî meclis, B. Necip Serdengeçtinin reisliği altında toplanmıştır. Dünkü toplantıda Riyaset makamından gelen teklifler, ait olduğu encümenlere havale edildikten sonra yedek subay olarak silâh altına alınan meclis âzasından B. Nuri Dağdelenin mezuniyet talebi hakkında Kavanin encümeni mazbatası okundu. Mazbatada, askere alınan B. Nuri Dağdelenin âzalık sıfatına halel gelmemekle beraber mezun addedilmesi, fakat tahsisat verilemiyeceği bildiriliyordu. Mazbata aynen kabul edilmiştir.

Terfi eden 202 muallimin terfiine ait muhassesat farkının ödenmesi için bütçede münakale yapılması, Erzincan ve havalisinden zelzele dolayısile açıkta kalıp Vilâyet emrine verilen öğretmenlere verilecek farkın bütçe tasarrufundan verilmesi hakkında Bütçe encümeninin mazbataları kabul edilmiştir.

Diğer daha bazı mazbatalar kabul edildikten sonra âzadan B. Şerafeddinin erazi ve bina vergilerine ait muamelâtın kesretinden dolayı Erenköy ve Kızıltoprak nahiye merkezlerinde bir şube açılması hakkındaki teklifi makama havale edildi. Meclis yarın içtima edecektir.

KÜÇÜK HABERLER

★ Kuruçeşmede bir kömür deposunda çalışan Rasim ile İhsan bir para meselesinden kavga etmişler, İhsan, Rasimi büyük bir taş kömürü ile başından yaralamıştır.

★ Cibalide oturan sekiz yaşlarında Bayram isminde bir çocuk, İnhisarlar idaresi merdivenleri üzerinde oynarken düşmüş, muhtelif yerlerinden yaralandığından, hastaneye kaldırılmıştır.

★ Şoför Falğin idaresindeki otomobil, Şişhane yokuşunda Hasköylü Yasef isminde bir gence çarparak yaralanmasına sebep olmuştur. Şoför yakalanmış, yaralı tedavi altına aldırılmıştır.

★ Mecidiyeköyünde oturan elli yaşlarında Zehra isminde bir kadın, dün Keresteciler caddesinden geçerken, Arifin idaresindeki arabanın sadmesine uğrıyarak yaralanmıştır.

★ Tahmil ve tahliye amelesinden Naci, şamandırada bağlı Doğan vapurundan yük boşaltırken, bir balyenin altında kalarak ağır surette yaralanmıştır. Naci, polis tarafından Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

★ Şoför Osmanın idaresindeki taksi ile 227 numaralı Eminönü - Bebek tramvayı Fındıklıda birbirlerile çarpışmışlar, her ikisi de hasara uğramıştır. İnsanca bir zayiat olmamıştır.

★ Yumurta ihracatçıları dün Mıntaka Ticaret müdürlüğünde toplanmıştır. Toplantıda, İtalyaya yapılacak yumurta ihracı işleri konuşulmuştur.

★ Dün Macaristana barsak ve deri, Yunanistana yumurta ve balık, Mısıra tütün, Filistina lâkerda, Musula fındık, Romanyaya kestane ihracatı yapılmıştır.

İstanbulu sevenler grupunun toplantısı

İstanbulu sevenler grupu bu cumartesi günü saat 15 te Beyazıtta İnkılâp müze ve kütüphanesinde bir toplantı yapacaklardır.

Anî bir ölüm

Pangaltıda Rumeli caddesinde oturan yetmiş beş yaşlarında Yervant isminde biri, Beyoğlunda bir Hamidiye çeşmesinden su doldurmakta iken birdenbire düşüp ölmüştür. Yervantın cesedi muhafaza altına alınmış olup ölüm sebepleri tahkik edilmektedir.

Belediyece cezalandırılanlar

Dün yapılan seyrüsefer kontrolunda on altı şoför muhtelif suçlarından, üç arabacı ehliyetnamesiz araba idare ettiklerinden cezaya çarptırılmışlardır.

Otobüs servisi

Kerestecilerle Eyüp, Taksimle Yıldız arasında yeniden birkaç otobüsün daha işletilmesine Belediyece müsaade edilmiştir.

B. Prostun beyanatı

Yeni binalar konforlu ve mukavim değildir

Bunun da sebebi arsaların darlığı ve inşa tarzındaki noksanlardır

Avrupa harbinin doğurduğu müşkülâta rağmen İstanbulun imarına çalışılmaktadır. Malzeme ve sair zarurî maddeler tedarik edilemediği için tiyatro, vilâyet sarayı, belediye sarayı, adliye sarayı gibi binaların inşaatı kabil olamamakla beraber belediye imar işleri müdürlüğü şehrin imarına aid etüdlerin ikmaline çalışmaktadır.

Şehircilik mütehassısı B. Prostun da mesaisi devam etmektedir. Beynelmilel bir şöhret sahibi bulunan B. Prostu ziyaret ederek şehrin imarı etrafında bir mülâkatta bulunmayı faydalı bulduk. Bu mülâkatın teminine müsaade eden vali ve belediye reisimiz B. Lütfi Kırdara ve suallerimize cevap veren B. Prosta ilk sualimiz şu oldu:

Tarihî âbideler

— İstanbulun eski tarihi eserleri hakkındaki fikirleriniz nedir? Bunlar muhafaza edilmeli midir?

— İstanbul abideleri birinci sınıf eserlerdir. Bunlar yeni traselerin nazım elemanlarıdır.

Bunların en ehemmiyetlileri yeni ana caddelere görüş noktası oluyorlar. Diğerleri de büyük meydanların esaslı mevzularını teşkil ediyorlar.

Daha az ehemmiyetli olan ve bugün bir harabe halinde bulunan diğer bazı abidelerin hepsi de ıslah ve muhafaza edilemezler.

İmar işlerine birer engel oldukları takdirde en mühimleri sökülüp başka münasip bir yerde yeniden inşa edileceklerdir. Kaldırılmaları lâzım gelecek olan tarihi veya eski eserler daima yaşıyacaklardır. Zira bu eserlerin hatıraları açılacak meydanlarda veya yollarda canlandırılacaktırlar.

Yakında Eminönü meydanının duvarlarının bir tanesi üzerinde mermer üzerine işlenmiş büyük bir plân görülecektir. Bu plân çok evvelce vücude gelen bu meydanın ilk vaziyeti kalelerin eski duvarlarını ve kaldırılmaları lâzım gelen caminin müştemilâtını gösterir.

— İstanbul gibi tarihi bir şehirde bir Panteon inşasını muvafık görüyor musunuz?

— İstanbul sayısız türbeleri ile vâsi bir panteondur. Genç Türk hükûmetinin büyük adamlarının panteonu ancak büyük Atatürkün yattığı Ankarada kurulabilir.

Yeni yapılan apartımanlar

— İstanbul evlerinin mevcut şekilleri iklime ve bu yerlere uygun mudur?

— Mevcut inşaatın ekserisinin cepheleri, ekserisi İstanbul Güzel Sanatlar akademisinin talebesi olan mimarlar için bir şeref ve meziyet teşkil eder. Fakat evlerin dahilinde mimarlar apartımanların tanzimi için yenilmesi güç manilerle karşılaşmaktadırlar. Yeni mahalleler sahaların ifraz şekillerine uymamaktadır. İnşa için aranılan arsa parçaları bu inşaat için kâfi değildir. Cephelerin genişlikleri azdır. Bu suretle yapılan apartımanlara bütün büyüklük ve uzunluklarına veriliyor. Ve neticede de aydınlıklar kâfi derecede temin edilemiyor.

Maçka - Ayazpaşa ve Taksimdeki apartımanların ekserisinin yemek odaları ve mutfaklarında gündüz bile elektrik yakmak mecburiyetile karşılaşılıyor. Ve gene ekseriyetle de yatak odaları hiç güneş görmüyorlar. Güneş gören pencereler umumiyetle nadirattandır.

İstanbulda da birçok diğer memleketlerde olduğu gibi inşa edilecek sahanın satışında yalnız kâr etmek düşünülüyor. Yapılacak inşaat ve bilhassa konforsuz, ekseriyetle fena olan, bu apartımanlarda oturacak biçare kiracılar hiç de nazarı itibare alınmamışlardır.

Bu son noktada inşaat şartnamesi fena bir işe sebebiyet veriyor: Bu şartname inşaatlarda subasman yapılmasına müsaade etmektedir.

Muayyen hududta olan bu subasmanlar sahaları bilmecburiye yol seviyesinden aşağı olduğu halde apartıman olarak en fena sıhhî şartlar dahilinde tanzim edilmektedirler. Kaldırımların bütün tozları doğrudan doğruya bu dairelere girmektedir.

Konforlu değil

Binalar diğer memleketlerdeki rasyonel inşaatların haiz oldukları konforu henüz havi değildirler. Cepheler ekseriyetle her tarafından açık camlı bir kafesi andırmaktadırlar. Duvarlar eksik, pencereler fena; halkı rüzgâr, soğuk ve hararetten koruyacak hiç bir şey düşünülmemiştir. Beton inşaatlarda izotermiyi temin eden hafif malzemeli çift duvar tatbikini henüz inşaat yapanlar ele almamışlardır. Şofaj isabetli olarak yapılmıştır. Fakat münferit bina yerine mahalle, mahalle bu tesisat yapılmış olsa daha kârlı olur.

Binalar, yer sarsıntılarına dayanması için nasıl yapılmalı?

Hareketlarz hakkındaki düşünceleriniz nedir?

— Bir inşaatın yer sarsıntılarına azami surette mukavemet edebilmesi için bir kasa şeklinde olması lâzımdır. Bu kasanın her kısmı sağlam bilhassa köşeleri takviye edilmiş olmalı.

Betonarme, kullanılacak yegâne malzemedir. Mukavim armatürlerden müteşekkil bir iskelet, insanların tabiatın arzettiği bu tehlikeye karşı vücude getirebilecekleri yegâne set ve tedbir olabilir. İstanbulda ekseriyetle her yerde arazi iyi teşekkülâtlıdır. Mevcut çimento da en iyi kalitedendir. Fakat binaların iskeleti ekseriyetle beton ve çok az miktarda çimento ile yapılmakta duvarlar armatürü de hiç bir zaman bu cihetten kuvvetli ve mukavim bir şekilde yapılmamaktadır Herhalde inşaat yapanlara lâzım olan ve arme duvarların vücude gelmelerine yardım eden hususi surette hazırlanmış boş tuğlalar İstanbulda mevcut olmasa gerek. Bu tuğlaların mukavemeti bütün inşaatı mütecanis bir şekle sokmaktadır.

Eski yalılar meselesi

— Yeni plânlarınızda yalılara pek az bir yer bırakmışsınız. Estetik noktai nazarından bu bir noksan sayılmaz mı?

— Eski yalılar gibi vâsi malikânelerin bakımına yetecek servete artık kimse sahip değildir. Boğaziçi sahilinin plânı ekseri mevcut inşaatları yerlerinde bırakmaktadır. Hattâ bence bu eski binalara karşı yapılan muamele biraz fazladır. da. Zira on tane kadar menfaatperest için civar sokaklarda ve sırtlarda oturan binlerce adam denizin yüzünü bile görmemektedirler. İmar umumi şartnamesi prensip olarak her inşaata sahilden itibaren on metrelik bir gerileme mecburiyeti koymaktadır. Fakat bu şartın harfi harfine tatbiki Boğaziçi sahilindeki bütün yalı ve bunlara mümasil inşaatın yıkılmasına sebebiyet verecektir. Bu sebepten tanzim plânı inşaat grupları arasında bazı krenolar hududu vücude getirmeği esas olarak ele almış ve Boğaziçi sahilinde geniş gezinti yerleri meydana getirerek bu güzel yerlerden herkesin istifadesini temin etmeğe çalışmıştır.

50 - 100 sene sonraki şehirler

— 50 veya 100 sene sonra şehirleri ne şekilde ve nasıl görmek istersiniz?

— Tayyarelerin feci faaliyetini müteakip şehirler ne olacaklar? Her an dünyanın herhangi bir köşesindeki bir milletin mevcudiyeti tehdit ediliyor. Hiç bir harp ilân olunmadan bir tayyare sürüsü âni olarak peyda oluyor. Bütün bir medeniyeti yok edebiliyor.

Yer altında yaşamak mı? Bunu Pariste herkesin yer altında kalker tabakası altında 70 m. derinlikte gizlenerek yaşamasını mutasavver görmüştük. O zaman da yaşamağa değer mi? Akla gelecek yegâne şey iskân mıntakasında iyi çıkış noktaları düşünmek kalabalık mahallelerden kaçınmaktır.

Bahçelerle çevrilmiş münferit bina hem sıhhat noktai nazarından hem de bombalardan kaçınmak için ideal bina tipidir. Bir fikir verebilmek veya edinebilmek için harbin sonunu bekliyelim.

Veremle mücadele

Cemiyetin yapacağı sanatoryom için muktezi on bin lira temin edildi

Verem mücadele cemiyeti reisi Dr. general Tevfik Sağlam, cemiyetin Erenköyünde bir sanatoryom inşa etmeğe karar verdiğini ve bunun için 10 bin lira bir parası mevcud olduğunu, bir bina inşası için 30 - 40 dönümlük bir erazi temin ettiğini, fakat inşaatın ikmali için daha on bin liralık bir tahsisata ihtiyaç bulunduğunu Vali Dr. B. Lûtfi Kırdara beyan etmiştir.

Vali B. Lûtfi Kırdar, cemiyetin bu teşebbüsünü kuvveden fiile çıkarmak üzere, şehrimizdeki sinemacıları davet ederek, bu hayırlı işe yardımlarını tavsiye etmiştir. Sinemacılar, Verem mücadele cemiyetine bir yardım olmak üzere Verem mücadele cemiyetinin elindeki bir kuruştan beş kuruşa kadar biletleri sinema biletlerine yapıştırmağı kabul etmişler ve bunun için aralarında bir komite seçmişlerdir. Bu biletlerle 3 - 4 ayda on bin lira kadar bir hasılat temin edilecektir. Cemiyetin bu biletleri daha ziyade cumartesi ve pazar günleri kullanılacaktır.

Haliç idaresinin vaziyeti

Birkaç senedenberi Belediyece idare edilen Haliç idaresinin vaziyetini tedkik etmek üzere bir komisyon teşkil edilmişti. Bu komisyonun hazırladığı rapor, Daimi encümence tasdik edilmiştir. Raporda muvakkat idarenin lâğvı ve esasen şirket umumi hissedarları da tasfiyeye karar verdiklerinden, teşkil edilecek yeni bir idarenin ya Münakalât Vekâletine, yahut da Belediyeye bağlanması istenilmektedir. Belediye, bu rapor muhteviyatı dairesinde hükûmet nezdinde teşebbüslerde bulunacaktır.

Okuma yazma bilmiyenlere parasız ders

Kadıköy Halkevinden: Kadıköy Halkevi okuma yazma bilmiyenleri parasız okutmaktadır. İstiyenlere okuma kitabı, kalem, kâğıt Halkevi tarafından parasız verilir. Kadıköy Halkevi Kadıköyünden Bostancıya kadar okuma bilmiyen her vatandaşı bu vazifeye davet eder. Okumanın faydalarını elbette bilirsiniz. O halde büyük küçük Halkevine gidiniz, isimlerinizi yadırarak derse başlayınız.

Karilerimizin mektupları

Mezbele haline gelen tramvay durağı

Kadıköyde okuyucularımızdan biri yazıyor: Kadıköyünün Altıyolundan aşağıda çarşı denilen bir tramvay durak mahalli vardır. Orada durarak sağa doğru (Çuhadarağa ve Nüzhet efendi) sokaklarına doğru bir bakınız bu iki sokağın başında sucu arabaları, sütçü sebzeci at ve merkeplerini görürsünüz. Biraz zahmet edilip de bunların bulunduğu mahalle gidilirse yerlere atılmış çürük sebzeler ve etrafı iğrenç hale getirmiş gübre yığınlarına ve bunlardan kış olmasına rağmen sinek bulutlarına raslanır. Burası araba çekecek mahalli mi yoksa sütçü ve sebzecilerin durağı mıdır. Bu halin bertaraf edilmesini belediyemizden isterim.

Bir çırpıda

Sanatkâr speaker!

Dünya radyolarından bahsolunuyordu. İçimizde Avrupa ve Amerika radyo merkezlerini gezmşi, görmüş bir arkadaş vardı. O anlatıyordu:

— Avrupada da Amerikada da radyo demek yarı yarıya speaker demektir. Bilhassa Amerikada speakerlik tıpkı romancılık, şairlik, heykeltraşlık, ressamlık, mimarlık gibi güzel sanatlardan bir iş haline girmiştir. Tatlı sesli, iyi konuşmasını bilen bir speakere orada yüksek bir sanatkâr nazarile bakılır.

Meşhur muharrirler, meşhur aktörler gibi, son derece tanınmış speakerler vardır. Halk bunların hayatlarile pek yakından alâkadar olur, onların zevklerini, düşüncelerini, yaşayış tarzlarını bilir. Pek meşhur bir speaker bir yerden başka bir şehre filân giderken binlerce kişi onun etrafını sarar, kimi hatıra defterini kendisine imzalatır, kimi fotografını çeker.

Lâkin büyük bir şöhrete kavuşacak derecede mahir olan bir speakeri dinlemek de dünyanın en büyük zevklerinden biridir. Meselâ öyle speakerler vardır ki onların konuştukları lisanı bilmeseniz bile kendilerini zevkle dinleyebilirsiniz. Çünkü sesleri, konuşma tarzları âdeta tatlı bir musikiyi andırır.

Amerika radyoları içinde yalnız speakerlerin tatlı sesleri, güzel konuşmaları sayesinde kendisini dinleten istasyonlar vardır. Bu radyo istasyonlarının bütün muvaffakiyetleri sırrı speakerlerinin üstadlığındadır. Bizim de sanatkâr, iyi konuşan tatlı sesli birkaç speaker yetiştirmemiz son derecede lüzumlu bir şeydir. Bu imtihanla mı olur? Yoksa başka bir şekil mi düşünülür?

Ne olursa olsun, bu iş radyosu olan herkesi alâkadar eden bir şeydir... Büyük ve sanatkâr olmasa, okuduğu anlaşılan, r leri ğ gibi okumıyan, dinleyicileri bıktırmıyan speakeri bekliyoruz. Kulağımızın tatlı, yumuşak, tesirli seslere ihtiyacı var. Bizim radyoda speaker meselesi bunca şikâyetlere rağmen henüz halledilmemşitir.

Speaker ve ses denilince akla gelen bir fıkra vardır.

Bir gün Nasreddin Hoca hem koşar, hem de bağıra bağıra gazel söylermiş. Bir dostu bu hali görmüş sormuş:

— Hoca... Niçin hem koşup hem gazel söylüyorsun?

O cevap vermiş:

— Sesimi uzaktan dinlemek istiyorum... Bağırdıktan sonra sesimden uzaklaşmak, onun uzaktan tesirini anlamak için koşuyorum... Seçeceğimi speakerin sesinin kulağımıza güzel gelmesi için onu da Hoca gibi koşturmalı mı?

Hikmet Feridun Es

Fiatleri kontrol heyeti

Fiat mürakabe komisyonunun koyduğu fiatlerin ne dereceye kadar tatbik edildiğini takip etmek üzere bir kontrol heyetinin teşkili kararlaştırılmıştı. Bu heyetin hangi Vekâlete tabi tutulacağı henüz belli olmamakla beraber, heyetin bu hafta için teşkil edilerek bildirileceği ve bunun Valiye bağlı bir teşkilât olacağı kuvvetle tahmin ediliyor.

Benzin tahdidatı için henüz emir gelmedi

Benzin tahdidine dair Ankaradan şehrimize yeni bir haber gelmemiştir. Bu hususta bir talimatnamenin gelmesine intizar edilmektedir. Talimatnamede hususi otomobillerin tabi olacağı şartlar da bulunmaktadır.

Yeni portakal mahsulü

Yeni sene portakal mahsulü miktarının normal hadde olduğu tahmin edilmektedir. Yaş meyva ve sebze birliği, ihracat imkânlarını tesbit ile meşguldür. Yeni sene mahsulünden ilk portakal dün Romanyaya gönderilmiştir.

Bay Amcaya göre ...

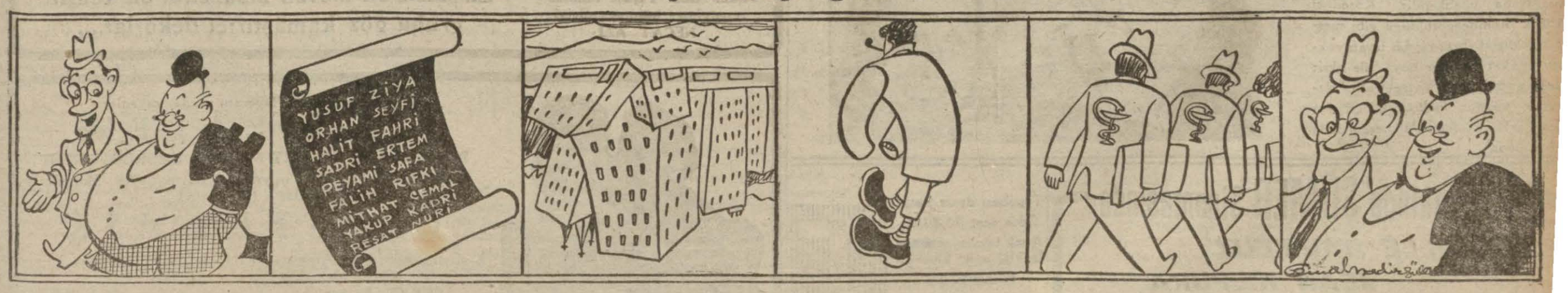

— Şu 1940 yılında her şey bir acaip oldu bay Amca...

... Yeni edipler eskilerin tasfiyesini 1940 ta istediler!...

... Bunca yıldır zelzele hattından uzak sanılan Bükreş 1940 ta altüst oldu!...

... Bobstil denen yarı insan, yarı manken bir garip mahlûk 1940 ta türedi!...

... Ve nihayet üniversitemiz 1940-ta en çok tıp fakültesinden mezun verdi!...

B. A. — Ötekileri bilmem, fakat bunca karışık gıda satılan bir şehir üniversitesinin her şeyden çok doktor çıkarmasına sevinmeliyiz!...

SİNEMA

Genç ve ihtiyar jönprömyeler!

Amerikada askere alınan ve askerlik çağını geçirmiş olan artistler

Yukarıda askerlik çağında olanlar: James Stewart, Tyrone Power, ve Errol Flynn; aşağıda askerlik çağını geçirenler: William Powell, Gary Grant ve George Raft

Holivutta kadın artistler gibi erkekler de yaşlarını saklarlar. Bilhassa elâlı jönprömye rolü yapanlar yaşlarının öğrenilmemesine çok dikkat ederler. Fakat mecburî askerlik usulü erkek artistlerden çoğunun yaşlarını meydana çıkarmıştır. Bu suretle henüz 20-25 yaşında delikanlı zannedilen birçok artistlerin 35-40, hatta daha yukarı yaşta oldukları anlaşılmıştır.

Amerikada mecburî askerlik şimdilik 35 yaşına kadardır. Yaşları otuz beşi geçmiş olan birçok artistler askere alınmamıştır. Bunların arasında çok tanınmış artistler vardır. Başlıcaları şunlardır:

Douglas Fairbanks	35 yaşında
Gary Grant	38 »
George Raft	38 »
Gary Cooper	39 »
Clark Gable	39 »
James Cagny	40 »
Franchot Tone	42 yaşında
Paul Muni	43 »
George Brent	45 »
William Powell	51 »

Yaşları otuz beşten aşağı olan ve askere alınacak olan artistlerin başlıcaları da şunlardır:

Tyrone Power	26 yaşında
James Stewart	28 »
Don Ameche	30 »
Errol Flynn	32 »

Hollivutun meşhur bir siması

Makiyajcı Maks Faktor bir insanı istenilen yıldızın şekline sokabiliyor

Birçok kimseler Hollivuttaki sinema yıldızlarını dünyanın en güzel insanları zannederler. Halbuki hiç de böyle değildir. Artistlerin çoğu güzellik bakımından vasatı geçmezler. Bir kısmı ise vasattan aşağıdır. İçlerinde çirkin olanlar bile vardır. Artıstleri güzel gösteren makiyajdır Hollivutta dünyanın en mahir makiyajcıları bulunur. Bunlar ellerine aldıkları artistleri boya ile dünyanın en güzel mahlûku şekline sokarlar.

Makiyajcıların marifeti yalnız çirkin artistleri güzel göstermek değildir. Bunlar her hangi bir adamı istenilen artistin şekline sokabilirler.

Makiyajcı Maks Faktor bu hususta bilhassa mütehassıstır. Faktor birçok figüranları büyük artistlere benzeterek ehemmiyetsiz sahnelerde yıldızların yerine bunların bulunmalarını temin ediyor.

Yukarıdaki resimler Joan Crafford'a çok benziyor. Halbuki hakikatte bu, Olga Lavrence isminde bir kızdır. Faktor kendisini Joan Cravford'a benzetmiştir. Olga büyük bir mağazada mankendir. Köşedeki küçük resimde görüldüğü gibi meşhur yıldıza benzer hiç bir tarafı yoktur. Fakat Faktor boya ile kızı Joan'a tamamen benzetmiştir. Resimde meşhur makiyajcı, Olga'yı Joan şekline sokmakla meşgul iken görünüyor.

AKŞAM SPOR

Profesyonel güreş karşılaşmaları

Bu müsabakalar sıkı bir kontrola tabi tutulmalı ve seyircilerin aldatılmasına müsaade edilmemelidir

Profesyonel güreş müsabakalarının her yapılışında ortaya muhtelif dedikodular çıkmakta ve zaman, zaman organizatörlerle güreşçiler, seyircilerle organizatörler arasında zabıtanın bile müdahalesini icap ettirecek hâdiseler zuhur etmektedir. Fakat bazan gazete sütunlarına kadar akseden bu hâdiseler uzun münakaşalar neticesinde yine organizatörler lehine kapanmaktadır.

Artık bu işin esaslı bir kontrola tâbi olma zamanının gelmiş olduğunu ve yeşil, kırmızı, beyaz duvar ilânlarına birkaç tanınmış pehlivanın resmini basarak güreş mahalline davet edilen halkımızın aldatılmasına müsaade edilmemesini hatırlatmak isteriz.

Pazar günü Şeref stadında yapılacağı ilân edilen bu meşhur güreş karşılaşmalarını seyre gelenlerin davul zurna gürültüleri arasında verdikleri bilet paraları organizatörlerin cebine gitmekten açık göz bir zat sayesinde kurtuldu. Ve polisin müdahalesi ile büyük bir hâdisenin önüne geçildi.

Geçen hafta dört beş bin kişiyi aşan seyirci kütlesinin bir kere daha protestosile karşılanan bu çirkin hareket, Türk gibi kuvvetli darbı meselini ortaya çıkaran eski namlı güreşçilerimizin ruhlarını muazzep ettiği gibi şöhreti tâ Amerikalara kadar yayılan temiz Türk güreşini lekeliyen bir hâdise olduğu şüphesizdir.

Üç dört sene evvel açık göz bir kaç müteşebbis tarafından Avrupadan iki üç güreşçi getirmekle başlayan ve yağlı güreş meydanlarından stadlardaki kurulan ringlere intikal eden bu serbes profesyonel güreşleri maalesef bugün meraklıları istismar eden bir para dalaveresi haline girmiştir.

İlk iki sene ilân edilen güreşçileri ringde bulan halkımızın bu spora olan ananevî aşkı gittikçe fazlalaşmış ve bu tezayüd Kara Ali - Jak Şeri karşılaşmasında azamî haddini bularak stadyoma 10,000 gibi muazzam bir seyirci kalabalığının toplanmasına sebep olmuştu. Bu karşılaşmalarda elde edilen paraların çokluğu alâkadarların hırsını tahrik etti. Ve ayda bir, on beş günde bir bu şekilde müsabakalar tertip edilmeğe başlandı. Ve işin şekli bundan sonra değişti. Her zaman Avrupadan kıymetli pehlivan getirterek kazanılan paranın bir kısmına bu yabancının ortak olmasına tahammül edemiyen ve gözlerini para hırsı bürümüş olan organizatörler bu sefer işi hileye döktüler.

Pehlivanlık kıymeti olmıyan bir kaç cambazı allı, yeşilli ilânlarla ortaya çıkardılar. Fakat evdeki pazar çarşıya uymadı. Halkımızın bu güreş kabiliyeti olmıyan şişirilmiş pehlivanların mahiyetini pek çabuk anladığını elde edilen hasılatın azlığı derhal meydana çıkardı.

Bu işin şehrimizde tutunamıyacağını hisseden organizatörler bu sefer de şanslarını Anadoluda aramağa çıktılar. Fakat Ankara ile İzmir halkının da vaziyeti kavraması bu düzme pehlivan kumpanyasını nihayet kasaba ve köylere kadar düşürdü. İşin birinci safhası halkın açık gözlüğü yüzünden organizatörlerin muvaffakiyetsizliği ile nihayetlenince menfaatlerini başka sahada aramağa başladılar.

Bu sefer de yine allı yeşilli ilânlara müracaat ederek meşhur pehlivanları birbirile karşılaştıracaklarını ileri sürdüler. Bundan gayeleri namlı pehlivanların isimleri ile halkı stada celbetmek ve bu pehlivanlar gelmiyeceği cihetle bunların yerine beşer, onar liraya güreş yapacak ayardaki üçüncü sınıf pehlivanları karşılaştırmak ve seyircilere de (biz ne yapalım ilân edilen pehlivanlar gelmedi. Burada mevcut olanlar güreşeceklerdir.) diyerek masrafı kısıp yine ceplerini doldurmaktı. Netekim bu şekilde yaptıkları bir iki müsabakada yine para kazandılar.

Fakat bu pazar Şeref stadında yine ayni hileye başvurmaları para etmedi. Ve açıkgöz bir zatın ortaya çıkarak bu dalavereli güreşlerin içyüzünü anlatması ve seyircilerin üçüncü sınıf pehlivanların karşılaşmasına müsaade etmiyerek hasılatın Kızılaya terkini istemesi bütün işleri altüst etti. İşte dört senedenberi şehrimizde yapılan profesyonel güreş müsabakalarının muhtelif safhalara taksim edilen hikâyeleri budur.

Bütün açıklığı ile meydana vurduğumuz bu işlere son vermek zamanı gelmiş ve hatta geçmiştir. Bunun önüne geçmek için yapılacak yegâne iş beden terbiyesi teşkilâtına düşmektedir. Bu kabil karşılaşmaları yapacak organizatörler beden terbiyesi teşkilâtına müracaat ederek izin almak mecburiyetinde bırakılmalı ve müsabakalar için nakdî teminat vermelidirler. İlân ettikleri pehlivanlar gelmediği ve karşılaşmalar yapılmadığı takdirde bu teminat kaybetmelerini, badema bu gibi nahoş hâdiselerin önüne geçebilecek mühim bir tedbir olarak ileri sürerken alâkadarların bu işe ehemmiyet vermelerini temenni ederiz.

ŞAZİ Tezcan

Bu haftaki maçların programı

İstanbul futbol ajanlığından:
24/11/940 tarihinde yapılacak lig maçları

Fenerbahçe stadı:
İstanbulspor - Vefa saat 11, Galatasaray - Altıntuğ saat 13, Fenerbahçe - Topkapı saat 15.

Şeref stadı:
Beykoz - Süleymaniye saat 13, Beşiktaş - Beyoğluspor saat 15

Karagümrük sahası:
Şişli, Güneş - Feneryılmaz Bozkurt saat 9, Davudpaşa - Demirspor saat 11, Eyüp - Doğuspor saat 13, Karagümrük - İstiklâl saat 15.

Anadoluhisar sahası:
Anadolu - Rumelihisar saat 11, Anadoluhisar - Hilâl saat 13, Beylerbeyi - Alemdar saat 15.

ROBERT TAYLOR - HEDY LAMARR
SEVEN KADIN
filminde görülmemiş muvaffakiyetle
İPEK sinemasında devam ediyor.

TYRONE POWER ve SONİA HENNİE
Yeni BACK TO BACK dansını yarattıkları
Karlar Altında
Muhteşem filminde, tebessümleri, neş'eleri ve sevimliliklerile bütün İstanbul halkını cezb ve gaşyediyorlar.
SARAY SİNEMASINDA
Gördüğü fevkalâde rağbet hasebile
İkinci Zafer Haftasına Başladı.
Bu sinema hârikasını mutlaka gidip görünüz.

Aşkın Göz Yaşları filminin unutulmaz başmuganniyesi NECAT ALİ

Yarın Matinelerden itibaren
TAKSİM SİNEMASINDA
Mevsimin en büyük aşk filmi
YILDIZ SULTAN
Türkçe Sözlü Arapça Şarkılı
Emsalsiz bir mevzu muazzam bir temsil grubu göz kamaştırıcı dekorlar....

Aşkı ibadet, Heyecanı saadet sayanlar
Bu akşam LÂLE'de
BETTE DAVİES - HENRY FONDA - GEORGES BRENT - MARGARET LİNDSAY'ın yarattığı büyük «Aşk Mabedine» koşsunlar (Fransızca)
ÖLMEYEN AŞK
Kudretini aşktan... Azametini milyonlardan... İhtişamını yıldızlardan alan eşsiz bir süper filmidir.
DİKKAT: En son dünya haberleri (Türkçe PARAMUNT JURNAL'da) Lûtfen yerlerinizi evvelden kapatınız. Telefon: 43595

Pek yakında SÜMER Sinemasında
DANIELLE DARRIEUX
JEAN KIEPURA
LUCIEN BAROUX

Tepebaşı dram kısmı
Gece saat 20,30 da
Ayak takımı arasında
İstiklâl cad. komedi kısmında bu gece saat 20,30 da
DADI

SÖZÜN GELİŞİ

Silâhların tesiri

Yetmiş sene evvel İstanbulda intişar eden bir gazetenin koleksiyonunu karıştırırken rengi uçmuş sahifelerden birinde gözüme şu serlevha ilişti: «Harbin şiddetini hafifletmek kabil değil midir?»

O tarihte Fransa ile Prusya harbe hazırlanıyor. Yeni icad edilen silâhların eskilerinden daha fazla tahribat yaptığı söyleniyor. Harp koparsa çok şiddetli olacakmış. Hattâ bir İngiliz hekim «yeni silâhların vücudda açtığı yaraların kolay oklay tedavi edilemiyeceğini» yazmış.

İngiliz hekimin sözlerinden rikkate gelen iyi kalbli muharrir işte bu sebeple «harbin şiddetini hafifletmek kabil değil midir?» serlevhasile bir makale yazmış. Harbcüları biribirlerine karşı merhametli olmıya şu satırlarla davet ediyor.

«Düz oluklu tüfeklerle ucu yayvan kurşun atmak varken niçin şeşhaneli (yivli) oluklardan sivri kurşunlar atmalı? Muharebeden maksad düşman neferini muvakkat bir zaman hareketten menetmek değil midir? Öyle ise niçin insanlarda cerrahların iyi edemiyeceği yaralar açmalı?»

Muharririn yetmiş sene evvel, iki büyük devlet çarpışmaya hazırlanırken kaleme aldığı şu satırlardaki hassasiyet herhalde o zaman, yumuşak kalbleri epey sarsmıştır. Fakat heyhat! bugün, 1939 harbinin resmî tebliğlerini sükûnetle okumaya alışmış insanları bu satırlar kahkahalarla güldürebilir.

Düz oluklu tüfek! ucu yayvan kurşun! «şeşhaneli oluk!» Bu tarifteki silâhları insanlar çoktan çöp tenekesine attılar. Bir aktör, eğer ciddî bir oyun oynuyorsa, sahneye, halkın karşısına bunlardan birile çıkmaya utanır.

Zavallı muharrir! Bugünün yetmiş tonluk tanklarını, uçan kalelerini, denizlerin ötesini döven toplarını görseydin ne yazacaktın?

Fakat emin ol? Senin devrinin yayvan kurşunları gibi bizim devrimizin 250 kiloluk bombalarının da hakkı müdafaa eden kahraman insanlara tesiri sıfırdır.

Şevket Rado

DÜNYADA NELER OLDU NELER OLUYOR

Kendi kendilerini tedavi eden hayvanlar

Alp dağlarında yaşayan kurbağalar, sarı ile karışık koyu yeşil renkli, ve ovalarda yaşayan hem cinslerinden daha büyük sevimli hayvancıklardır. Bunlar İsviçrede bir uğur telâkki ediliyor.

Ofenberg yaylâsında yaşayan kurbağaların boğazında ur çıktığı ve bu yüzden öldükleri müşahede edilmektedir. Bu hastalıktan ölmüş bulunan kurbağaların leşleri, orman bekçileri tarafından toplanarak Berne şehrindeki baytarlık enstitüsüne otopsi için sevkedilmektedir. Boğaz uru hastalığı İsviçrenin yüksek yaylâlarında yaşayan karaclarda ve hattâ farelerde de görülmektedir. Halbuki, boğaz uru hastalığının hayvanlarda pek nadir olduğu zannediliyordu. Ofenberg yaylâsında hayvanlarda da kemik hastalığı gibi başka bir derd de görülmüştür. Hayvanlar gıdalarını topraktan almakta ve vücudlerinin iyi teşekkülleri gıdalarında mevcud tuz ve kireçe bağlı bulunmaktadır. Yapılan tedkikler neticelerinde dağ keçilerinin boğaz urlarından kurtulmak ve yahud buna yakalanmamak için tabii bir hisle kireçli mıntakalara teveccüh ve kireçli kaynakları tercih ettikleri görülmüştür. Buralarda kayalıkların taşları arasında, mürekkebatında kireç bulunan cılız bir ot yetişmektedir. Hayvanlar ve bilhassa dağ keçileri insiyaki bir hisle kendi uzviyetlerinde noksan olan kireç terekkübatını tamamlamak için bu mıntakalarda otlamağa gelmektedirler.

Kireç aramak, ot yemiyen hayvanlarda da mevcuttur. Bu yüksek havalide gıdası mahruti bir takım tanelerden ibaret olan sincaplar, gıdalarını tamamlamak için ağaç gövdelerini ve öteye beriye atılmış kemik parçalarını kemiriyorlar. Maamafih her nevi kurbağalarda bu insiyaki his yoktur. Görülüyor ki, bazı hayvanlar insiyaki bir hisle kendilerini tedavi çarelerini arıyorlar.

Evde beslenen bir köpek küçük bir kızı ısırarak öldürdü

Almanyada Plauen'de feci bir hadise olmuştur. Degeuhardt isminde biri gayet iri bir çoban köpeği alıp evine getirmiştir. Köpek ev sahibinin mektebe giden altı yaşındaki kızına pek çabuk alışmıştır. Fakat bir gece evde kimse bulunmadığı bir sırada yalnız başına masada yemek yiyen kız masanın altındaki köpeği okşamak istemiş, köpek nedense kızmış ve kızın boğazından ısırarak aşağı yukarı sallamış ve yere bırakmıştır. Kız boğazı parçalandığından fazla kan zayi ederek ölmüştür. Annesi ile babası eve döndükleri zaman hiç beklemedikleri kanlı manzara karşısında son derecede müteessir olmuşlardır. Kızın annesi kederinden çıldırmıştır.

Askerlere kışlık hediye

Esnaf cemiyetleri yardım heyeti dün bu hayırlı iş hakkında bir toplantı yaptı

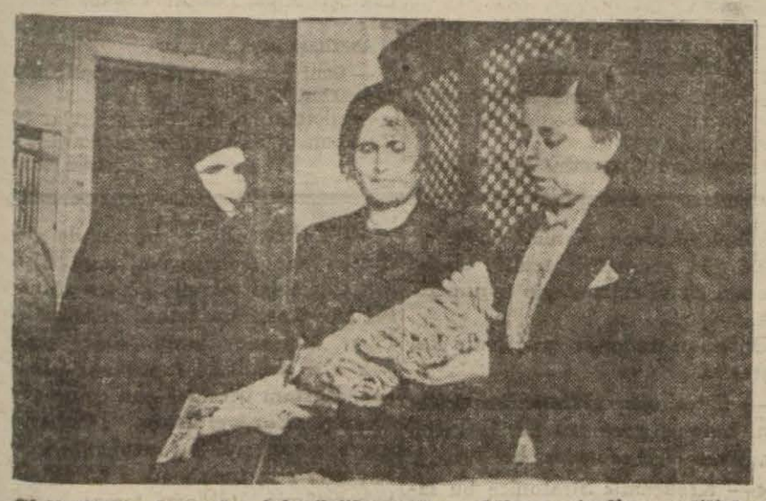

Şişli Halkevine erler için örülen yün eldiven teslim edilirken

Birleşik Esnaf cemiyetleri yardım heyeti, merkez binasında bir toplantı yaparak askere verilecek kış hediyesi hakkında konuşmuşlardır. Yün yelek, atkı ve fanilâ ile çorap nümuneleri cemiyetlere kayıtlı dokumacıların tezgâhlarında hazırlanmıştır. Hazırlanan nümuneler İstanbul komutanlığına gösterilmiş, muvafakat cevabı alınmıştır.

Birleşik Esnaf cemiyetlerinin binlerce esnafı vardır. Yardım heyeti, esnafın dokuyacağı, dikeceği kış hediyelerini peyderpey Eminönü Halkevine teslim edecektir.

Terziler, Dokumacılar cemiyetleri de ayrıca kış hediyesi vereceklerdir. İdare heyetleri bu hafta içinde toplanacak, hediyelerin cins ve miktarını tesbit edecektir.

Kunduracılar kooperatifi ve cemiyeti, askere mühim miktarda kış hediyesinde bulunacaktır.

Askerlerimize kışlık hediye gönderilmek üzere Beyoğlu Halkevine merbut teşkilâtın topladığı eşyadan mürekkep bir sergi yarın açılarak halka teşhir edilecektir.

Asker ailelerine yapılacak yardım

Asker ailelerine yapılacak yardım hakkında Daimi encümen tarafından verilen karara göre, mükelleflerin tesbiti işine kazalarca devam edilmektedir. Mükelleflerin isimleri, kazançlarına göre ne nisbette tediyatta bulunacakları tesbit edilmektedir. Bir müessese ile alâkadar olanlar müesseselerinden, olmıyanlar da ikametgâhlarından bu mükelleflyete tabi olacaklardır.

Almanya, İtalyanın yardımına koşacak mı?

Viyanada askerî meseleler görüşülüyor

İngiliz gazetelerinin bu görüşmeler hakkında fikri bu merkezde

Londra 20 (A.A.) — Times gazetesi bugün Viyanada başlamakta olan müzakereler hakkında şunu yazıyor:

Mihverin siyasî taarruzunun ana hatları bütün dünyanın gözüne batacak derecede aşikârdır: Afrikaya ve Akdenizin şark ve garp havzalarına karşı kıskaç halinde taarruz etmek fikri. Bu taarruz, teşebbüs edilecek fiil bir hareketin muhtelif bütün veçhelerini toplamakta olduğa benziyor.

Macarlar, Rumenler, Slovaklar ve Bulgarların von Ribbentrop ve Ciano ile hep bir arada değil fakat ayrı ayrı görüşmelerinden anlaşılan şudur ki müzakere edilen meseleler başlıca askerî mahiyettedir ve münhasıran harbin idaresi için mihveri alâkadar eyliyen meselelere müteallikdir.

Times gazetesinin bir muhabiri ise bu görüşe az çok muhalif başka bir tez ileri sürmektedir: Bu muhabir diyor ki:

Almanyanın Mussoliniye yardım için Balkanlarda harbe hazırlandığına dair ortada henüz bir alâmet yoktur. Türkiyedeki Alman mahfillerinde beyan olunduğuna göre, Akdeniz «İtalyan sahası» dır ve bu mıntakadaki işlerini yapabileceği kadar kendisinin görmesi lâzımdır. Almanya yeni ihtilâtlara karışmıyacaktır.

Alman bazı haberlere göre, Yugoslavya hükümeti şimdilik Yugoslav hududunu geçecek olan İtalyan askerlerini tevkif etmeğe ve bugünlük mevzuu bahis olmamakla beraber, eğer mihver Yugoslavyayı Yunanistan harbinde harekât üssü olarak kullanmak isterse buna karşı koymağa karar vermiş bulunmaktadır.

Daily Herald gazetesinin diplomatik muhabirine nazaran, İnsbruck'da mareşal Keitel ve Badoglio arasında cereyan eden müzakerelerin bir neticesi olarak Alman başkumandanlığı, İtalyanların derhal imdadına koşmayı zaruri görmekte ve aksi takdirde İtalyan kuvvetlerinin mihver devletleri tarafından bütün Avrupada temin edilmiş olan vaziyeti esasından sarsacak surette bir mağlûbiyete uğramasından çekinmektedir. Bu suretle Alman fırkaları Arnavutlukta çarpışan İtalyan ordusunun imdadına gidebilmek için ya Yugoslavyayı ve yahut, Romanyadan hareket ederek Bulgaristanı baştan başa geçmek zaruretindedirler.

Böyle bir talep vukuunda Macaristan, hiç şüphesiz, kabul edecektir. Yugoslavya, büyük bir ihtimal dahilinde olarak, bu talebe kuvvetle mukabele edecek, Bulgaristan ise, gene muhtemeldir ki, biraz mukavemet gösterdikten sonra baş eğecektir. Yalnız Almanyadan hareket edecek büyük bir ordunun Yunan hudutlarına doğru kış mevsiminde sevkedilebilmesi, hattâ Romanyada olsun ihzar edilmiş ileri üslerin mevcut olmasına rağmen ve yolu üzerinde tesadüf edeceği muazzam mukavemet gayri mevcut farzedilse bile, gene çok ağır bir iştir. Buna rağmen Hitler erkânı harbiyesinin bu tehlikeli hareketi ve böyle bir seferi elzem addetmesi muhtemel olduğu gibi İtalyan ordusuna karşı henüz itimadını muhafaza ederek Alman muaveneti olmadan dahi vaziyetin düzelebileceğini tasavvur etmesi de mümkündür.

Roma mahfillerinin fikri

Berlin 20 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor: Hafta bidayetindenberi, mihver devletlerile müttefik veya dost bulunan memleketlerin devlet adamları arasında başlamış olan siyasi görüşmeler silsilesi, Berlin mahfillerinde iki hakikatin sarih bir ifadesi gibi telâkki edilmektedir. Evvelâ, tamamen mağlûp edilinceye kadar İngiltereye karşı harbin devamı, sanıyen, Avrupanın yeniden teşkilâtlandırılmasının süratle inkişafı.

Kral Borisin B. Hitleri ziyareti de. Bulgaristanla mihver devletleri arasındaki iyi münasebetlerin alâkaya değer bir tezahürü olarak telâkki edilmektedir. Von Ribbentropun kont Ciano ve B. Sumner ile yapmış olduğu görüşmelerin ehemmiyeti de tebarüz ettirilmektedir.

Von Ribbentrop, Kont Ciano ve Macar Başvekili ile Hariciye nazırının iştirak ettikleri Viyana görüşmelerine gelince, bu gibi görüşmelerin ötedenberi mühem oldukları zihniyet dairesinde yeni hâdiselerin hazırlanmakta olduğuna işaret edilmektedir.

Yanlışlıkla Bulgar toprağına giren iki erimiz

Sofya 20 (A.A.) — Stefani: Bulgar Harbiye Nezaretinin bir tebliğinde bildirildiğine göre, Fatta köyü civarında yolunu şaşırarak Bulgar erazisine girmiş olan iki Türk askeri, iki millet arasındaki iyi komşuluk münasebetleri dolayısile serbes bırakılarak Türk hudut makamına iade edilmiştir.

[Yazan: André Maurois]

FRANSA harbi nasıl kaybetti?

Daladier ile Paul Reynaud arasındaki rekabet harbin kaybedilmesine sebep olan âmillerden biridir

Bu iki hükûmet adamı biribirini kızdırmağı iş edinmişti. Araya kadın parmaklarının karışması münasebetlerini büsbütün zehirlemişti

Bir memleketin başında bulunanlar arasındaki rekabet yüzünden harbin idaresinin güçlüklere maruz kaldığını gösteren misallere tarihte pek sık tesadüf edilir. 1918 senesinde iyi bir talih eseri olarak Fransanın başında çok kuvvetli bir lider vardı. Bu lider Klemanso idi. 939 yılında böyle değildi. Fransanın başında bulunan liderlerden Daladier ile Paul Reynaud'nun her ikisi de iyi birer Fransız oldukları halde siyasî kuvveti ele almak için birbirile cenkleşmekten bir an hali kalmamışlardır. Bunların arasındaki bir türlü sükûnet bulamıyan husumet Fransanın uğradığı idbarın sebeplerinden birini teşkil etmektedir.

Londrada Westminster kilisesinde kral altıncı Corcun taç giyme merasiminde yanımda oturan bir İngiliz zabiti Paul Reynaud'nun geldiğini görünce bana dönerek: «çehresinin hatları Japonları andıran bu küçük cüsseli adam kimdir» diye sordu. Ben de şu cevabı vermiştim: «Bu küçük adam Fransanın müstakbel Başvekilidir.»

Paul Reynaud'nun hayatını, meşhur bir avukatın kızı ve kendi zevcemin gençlik arkadaşı Jeanne Henri - Robert ile evlendiğindenberi hususî bir alâka ile takip ettim. Kendisini Fransız politika adamlarının en zekilerinden ve ayni zamanda en cesurlarından biri olarak tanımıştım.

İngiliz lirası altına nisbetle kıymetini kaybederek düştüğü zaman frankın da kıymeti düşürülmesi davasını Paul Reynaud yalnız başına müdafaa etmişti. Sonra bu tedbirin çaresiz ve zarurî bulunduğu meydana çıkmıştır.

Fransız ordusunun motörleştirilmesi için miraly De Gaulle'ün ileri sürdüğü tasavvurları ehemmiyet ve itina ile tedkik eden yegâne Fransız devlet adamı da budur. Paul Reynaud ağır ve kuvvetli zırhlı fırkaların teşkili lehinde bir mücadele açmıştı.

Fransız gençliği bakımsız ve kendi başına bırakıldığı bir zamanda gençlikle alâkadar olan yalnız Paul Reynaud olmuştur. Yazdığı siyasî eserlerden birinin adı: «Gençlik, Fransa için ne gibi bir âkibet ve takdir arzu ediyorsun?» dur.

Harpten biraz evvel Paul Reynaud Maliye Nezaretini deruhde eylediği zaman Fransanın kredisine, seleflerinin icraatı dolayısile, itimad kalmamıştı. Halbuki Maliye Nazırı olduktan birkaç hafta sonra devletin hazinesini milyarlarca frank altın doldurmuştur.

Paul Reynaud'nun her hangi bir mevzu kendisini ateşlendirdiği zaman, nasıl vaziyet aldığını her zaman zevkle seyrederdim: Ayağa kalkar, ellerini cebine koyar, kafasını geriye çeker, bu suretle küçük cüssesini bütün boyunca dikleştirir, bundan sonra çekiç darbeleri gibi öten bir sesle açık ve kuvvetli cümlelerle fikrini ifade eder.

Bu halini görünce: «Döğüşen küçük horoz» derdik. Doğru ve yerinde bir dava uğrunda döğüşmesi temennisini ilâve ederdik.

Daladier - Reynaud rekabeti

Lâkin bu döğüşen zekâ, bu mağrur itimadı nefis, bu keskin ve parlak mantık, iktisadî ve malî meselelerde bahse iştirâk eden diğer politikacıların pek anlamadıkları vukuf ve iktidar, bunlardan pek çoğunun ve bahusus Daladier'nin son derecede kıskançlığını tahrik ediyordu.

Daladier de Reynaud'dan daha aşağı natuk değildi. Lâkin üslûbü rakibinin muzafferane, mütecavizkârane ve teknik cihetinden vâkıfane olan ifade tarzı değildi.

Daladier'nin üslûbu tekellüfsüzdür. Lisanının perdeleri hissiyatı tehyiç etmekte ve itina ile seçilmiş bulunmaktadır. Daladier Fransız halkına harpten bahsedecek olsa küçük iş ve ticaret erbabı, amele, çifçi ve alelûmum herkes bu samimî ifade tarzını ve başvekilin, her Fransızı kendisine arkadaş ve dost yapan can ve yürekten gelen sulhperverliğini duyar.

Edouard Daladier meslek itibarile tarih profesörüdür. Fransanın tarihinde, memlekete karşı çok sıkı bir bağlılık duymak için birçok sebepler bulmuştur.

Bunların cümlesi çok mükemmel. Lâkin bu meziyetler iki büyük nakise dolayısile kıymetini kaybetmiştir. Bunlardan biri herkese karşı şuphe hissetmesidir. Bu yüzden bütün vazife arkadaşlarına karşı daimî itimadsızlık duymuştur. Diğer nakişesi inade noksanıdır ki zaman zaman bu hal marazî bir şekil almıştır.

Bazı muayyen ahvalde kendisini hiddete kaptırır ve konferans masasını yumruklar. Lâkin arkadaşları bu yumrukların boş olduğunu bilirlerdi. Bu hareketini gördükçe: «Kadife gibi bir yumuşak el çelik eldiven giymiş» derlerdi.

Şu kadar var ki Daladier'nin hakikî seciyesi umumî halka meçhul idi. Halk yalnız kendisinin iri ve kavi yapılı simasını görürdü. Buna bakarak kendisine: (Le taureau de la Camargue) yani (Ron) nehrinin ağzında yabani sığırların yaşadığı Kamarg adasının boğası lâkabını vermiş ve kendisinden samimî işler ve muvaffakıyetler beklemiştir.

Bir gün Reynaud'ya «Daladier)-nin yerini bihakkın kim tutabilir?» diye sormuştum.

«— Fransız milleti kendisini tehayyül ettiği gibi farzettikçe gene Daladier...» cevabını almıştım.

Edouard Daladier'nin çabuk tahrik edilen itimadsızlığı kendisine Edouard Herriot'yu da düşman yapmıştı. Nihayet bu iki Edouard'ın arasındaki mücadele yüzünden radikal partisi ikiye ayrılmıştı.

Tristan Bernard'ın bir komedisinde dostları tarafından kendisine Triplepaw — Üç pençeli — lâkabı verilen mütelevvin ve maymun iştahalı bir adam vardır. Son derecede müteredd olan bu adam izdivaç merasiminin yapılacağı kiliseye gitmekten bile vazgeçmiştir.

Paul Reynaud, Daladier'den bahsederken daima buna Triplepaw derdi.

İhtimal Daladier'nin seciyesindeki bu televvün iledir ki anasıl radikal partisi nazırı olan bu adam bir gün halk cephesinin müessislerinden biri olmuş, akabinde muhafazakâr burjuazinin ümidi ve gözbebeği halini almıştı.

Daladier de Paul Reynaud'dan bahsederken daima şöyle söylerdi:

«— Söz söylemeğe başladı mı kendisini o kadar över ki gülmemek için kendimi avutmak üzere karşımda kuyruğunu yelpaze gibi açan bir tavus kuşunun kurumunu tehayyül etmeğe mecbur oluyorum.»

Kadın parmakları

Fransa şimdiye kadar uğradığı harplerin en müthişi içinde bulunduğu bir zamanda bu iki adamın birlikte çalışmaları vatanperverlik vazifelerinin icabı olduğuna şüphe yoktuur. Halbuki hakikatte birbirini tahrik etmeği kendilerine iş edinmişlerdi. Bu karşılıklı tahrik aralarınd. şiddetli bir gayız ve kin peyda etmiştir. Buna inzımam eden bazı kadın simaları aradaki münasebatı büsbütün zehirlemiştir.

İlk nazarda değersiz görünen ve kurbanı Fransa olan bu müthiş trajediden hiç de bahsetmek istemezdim. Lâkin birçok sebeplerden yazılarımda bundan bahsetmekte bir mahzur görmüyorum. Çünkü bir tarafdan bu hakikatler şimdi bir çoklarının malûmu bulunuyor. Diğer tarfatan devlet adamlarımızdan bazılarının hususî hayatları hakikatte umumî ve millî hayata dokunmuştur.

Şurasını da kaydedeyim ki 1939 yılında Fransızların hayat şekli bozulmuş olduğunu iddia edecek kadar ileri varmak asla doğru değildir. Fransadaki namuskâr milyonlarca aile sade bir hayat geçirmektedir. Lâkin Paristeki üç bin muayyen şahsiyet hakkında böyle söylenemez.

Bu adamların çoğu hislerine kapılan, entrika çeviren kimselerdi. Hadiseler bu gibi entrikaların milletleri tehlikeli hallere maruz bıraktığını isbat etmiştir. «Kral olacak adam her şeyden evvel kendi kendini disipline tâbi tutmalı ve kendi ihtiraslarına hâkim olmalıdır» sözü ayni hikmettir.

Daladier zevcesi vefat ettikten sonra Marquise de C. ile beraberce yaşamıştı. Bu cazibeli ve lâtif kadın nüfuz ve kuvvet sahibi olmaktan büyük zevk duymakta idi. Genç ve sarışın olan bu güzel kadın iktisadî ve siyasî nazariyelerle uğraşmağı bir iptilâ derecesine getirmişti. Maahaza kendini perde arkasında tutmağı biliyordu. Hiç bir zaman kocası olan büyük adamı bizzat dünyaya tanıtmağa teşebbüs etmemişti. Bunun için bu kadının gizli nüfuz ve tesiri pek zararlı olmamıştır.

Amerikan meclisi

İçtimaın tehiri teklifi ekseriyetle reddedildi

Vaşington 20 (A.A.) — Demokrat liderlerinin kongre toplantısının ikincikânun ayına kadar tehirine mütedair teklifleri mümessiller meclisinde 148 reye karşı 191 rey ile cümhuriyetçiler ve bazı demokratlar tarafından reddedilmiştir. Bundan anlaşıldığına göre parlâmento nazarî dahi olsa noel yortularına kadar içtima halinde kalacaktır.

İntihabattan bir kaç hafta evvel mebusan meclisi ile ayan meclisi pazartesi ve perşembe günleri şekilen dahi olsa taplantılar yapmışlardı. Bu tarzın devam etmesi muhtemel görünmektedir. Zira mümessiller meclisinin kararı senatonun tehhuruna otomatik bir surette mani olmaktadır.

B. Roosevelt'in görüşmeleri

Vaşington 20 (A.A.) — Stefani ajansından: B. Roosevelt, kısa bir cevelândan sonra Beyaz saray'a dönmüş ve orada Bahriye Nazırı B. Knox ile görüşmüştür.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

PURPR

Gazetemizde L'homme de Pourpre isimli uzun hikâye, Kanlı Ressam sernamesile tercüme ediliyor. Mütercime, niçin böyle bir değişikliğe ihtiyaç duyduğunu sorduk. Erguvani demek olan «Pourpre» kelimesinin, fransızcada kan mefhumunu da ifade edip burada o mânaya geldiğini söyledi. Hattâ Théophile Gotier'nin de şu mısraını hatırlattı:

Je suis jeune; la pourpre en mes veines abonde

Türkçede erguvan, yahut erguvani kan mefhumunu ifade etmediği için mevzua göre bir değişiklik yapmak icab etmiştir.

***

Şemseddin Saminin (Sultan Hamidin yirmi beşinci cülûs yılı münasebetile basılmış olan) lûgatinin 1746 ncı sahifesinde Pourpre'un imlâsı — ikinci «r» harfinin atlanmasile — yanlış yazılmıştır. Bu lûgat kitabını kullananlar tashih etmelidirler. Ayni lûgatte, bu kelimenin karşılığı erguvan boya, erguvani renkte kumaş, (mecazen) hükümdarlık diye gösteriliyorsa da «kan» mânası söylenmemiştir.

***

Türkçe «Pourpre» mukabilinde «erguvani» sözü kâfi değildir. «Purpr» şeklinin türkçeye kabul edilerek muhtelif şiir, efsane ve tarih medlûlleri karşılığında kullanılmasına zaruret vardır.

Purpr, eski devirlerde hükümdarlara has bir renkti. Helezoni bir deniz hayvanının kabuğundan istihsal edilirdi. Koyu kırmızıdır; menekşeye bakar

Tyr şehrinin purpr'u en meşhuruydu. Finikeliler, sonra da Beni İsrail (eski türkçesi fe, rı, fe, ye, rı olarak yazılan) purpr deniz kabuğunun ticaretini yapmışlardır. Bu meta, ağırlığınca altın kıymetindeydi.

Beni İsrail, erguvani elbiseleri büyük hahamlara tahsis etmişti. İranda olsun, Romada ve Bizansta olsun, purpr evvelâ çok mümtaz sınıfın, sonra hükümdarların rengi olmuştur.

Eski devirde nebati bir purpr da istihsal edilmiştir.

Alman - Yugoslav ticaret müzakereleri

Belgrad 20 (A.A.) — Avala ajansından: Dün burada Alman ve Yugoslav ticaret heyetleri arasında suni yün ve suni yünden mamul eşya ithaline müteallik gümrük muamelelerini tesbit etmek üzere müzakerelere başlanılmıştır.

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

Aşk mektubu

Üç arkadaş birinci mevki vagonlardaki vişne çürüğü geniş koltuklara yan gelmişler, tatlı tatlı konuşuyorlardı. Ahmed Yekta bir hikâye anlatıyordu:

— Daha o zamanlar hayata yeni atılmıştım. Pek toy, utangaç, tecrübesiz bir gençtim. Henüz o vakitler talih şimdiki gibi yüzüme gülmemişti. Küçük bir müessesede az maaşlı, mütevazı bir iş bulmuştum. Buradaki arkadaşlarımın çoğu ecnebi dili biliyorlardı. Halbuki ben türkçeden başka doğru dürüst bir dil bilmiyordum. Bir gün müessesenin müdürü beni karşısına çağırıp sordu:

— Siz hangi ecnebi dilini bilirsiniz?

Kekeledim. Eğer adamakıllı bir lisan bilmediğimi söylersem belki de müessesedeki vaziyetim tehlikeye girecekti. Mektepte iken biraz İngilizceye çalışmıştım. Bunun için hemen:

— İngilizce bilirim!... dedim.

Aradan zaman geçti. Müessese direktörünün oğlu da bizimle beraber çalışıyor. Daha doğrusu çalışıyor değil bütün gün havyar kesiyor. Dehşetli de macera delisi bir çocuk.

Bir gün direktörün oğlu yanıma yaklaştı. Onda mühim birşey söylemek isteyen fakat büyük bir tereddüd içinde olan insanların hali vardı. Nihayet ağzındaki baklayı çıkardı:

— Kardeşim ben âşıkım!... dedi.

Birşey söylemiş olmak için:

— Yaaaa... Vah vah vah... Allah başka keder vermesin!... diye mırıldandım.

Müdürün oğlu Hamdi devam etti:

— Hem de öyle bir aşk ki böylesini düşmanlarıma temenni etmem... Yanıyorum kardeşim yanıyorum...

— Hakikaten pek müteessir oldum... Ne demeli bilmem ki!

Hamdi biraz daha yanıma sokularak:

— Senden mühim bir ricam var!... dedi.

Şaşkın şaşkın sordum:

— Ne gibi yani?...

— Sevgilim türkçe bilmiyor. Kendisinin Amerikalı olduğunu işittim. Bizim apartımanın tam karşısında oturuyor. On beş gündenberi elde ettiğim en büyük âşıkane muvaffakıyet şu: Karşıdan karşıya gülümsemek... Bazı ufak tefek işaretler. İşte hepsi bu kadar. Şimdi ona bir mektup yazmam lâzım. Amma ingilizce bir mektup. Halbuki ben bu lisanı bilmem. Aklıma sen geldin. Kuzum kardeşim bana bir mektup yaz. Orada kalbimin bütün ıztıraplarını bu sarışın, uzun boylu kadına dök. Onun için nasıl yanıp tutuştuğumu bütün tafsilâtı ile mektupta anlat... Bu bir mektup değil âdeta bir aşk melodisi olmalı... Kuzum kardeşim bu iyiliği benden esirgeme...

Direktörün oğlu karşımda bunları söylerken ben şaşırıp kalmıştım. İngilizce mektup yazmak!... Ne münasebet... Lâkin:

— Yazmam!... desem de olmaz. Çünkü ingilizceyi gayet iyi bildiğim herkesin ağzında dolaşıyor... Bu sırada aklıma birşey geldi. İngilizce bilen bir arkadaşım vardı. Ben de gider ingilizce aşk mektubunu ona yazdırırdım. Bunun için direktörün oğluna göğsümü gere gere:

— Peki... dedim, bu gece yazar, yarın size getiririm...

O ellerime sarıldı:

— Teşekkür ederim. Teşekkür ederim... Aman biraz yanık olsun, okuduktan sonra halime acısın!...

— Peki, peki... Gayet acıklı yazarım, merak etmeyiniz.

O günü işimden biraz erken çıktım. İngilizce bilen arkadaşım Muhsini buldum. İşi ona anlattım. Karşılıklı oturduk. Maalesef o da ingilizceyi tahmin ettiğim derecede bilmiyordu. Bir sürü lûgatlar açtık. Saatlerce kanter içinde çalıştık. Nihayet mektubun müsveddesi meydana çıktı. Ben oturdum. Onu temize çektim. Ertesi günü direktörün oğluna mektubu verdiğim zaman pek ziyade sevindi:

— Size minnettarım, diyordu, dün gece evde, yemekte sizden bahsedildi. Uzun uzun medhinizi yaptım. Babama sizin çok malûmatlı olduğunuzu, ingilizceyi fevkalâde iyi bildiğinizi söyledim.

Müessese direktörüne karşı hakkımda söylenilen bu sözlere pek memnun olmuştum.

Aradan dört beş gün kadar geçti Bir akşam üstü baktım. Direktörün oğlu gene benim masamın başına dikildi. Cebinden bir mektup çıkararak bana uzattı ve mırıldandı:

— Mesudum, mesudum, mesudum!..

Benim şaşkın şaşkın baktığımı görünce izahat vermeğe mecbur oldu:

— İşte mektubumun cevabı... Onun içinde ne yazdığını bilmiyorum amma herhalde beni memnun edecek şeyler olsa gerek... Kuzum kardeşim şunu bana tercüme et... Hem bir kâğıda yaz ki onu bir kere değil, birkaç kere okuyayım...

Çaresiz mektubu aldım. Bunu gene Muhsine götürmekten başka çare yoktu:

— Peki, dedim, akşama tercüme eder, yarın da size getiririm olmaz mı?

— Tabii Tabii...

Akşam gene Muhsinle karşılıklı oturduk. O da ben de lûgatları karıştırmağa başladık. Ben bu sırada bir sürü yeni ingilizce kelimeler öğreniyordum. Mektupta bizim direktörün aptal oğluna ne diller dökülmüyordu. Siyah kıvırcık saçları, esmer teni, boyu, bosu nelere benzetilmiyordu ki...

Mektubun tercümesini bir kâğıda yazdım. Ertesi gün onu müdürün oğluna götürdüm.

Bu sefer de direktörün mahdumu:

— Aman buna cevap yaz kardeşim!.. diye başlamaz mı? Haydi biz tekrar lûgatların başına... Bu işler böylece devam etti. Pek az sonra da direktörün oğlunun sevgilisi memleketine döndü. Fakat aralarındaki aşk, mektuplaşma devam ediyordu. Bütün bu mektupları tabii yazan hep ben idim. Fakat yavaş yavaş ingilizceyi adam akıllı ilerlettiğimi görüyordum. Hattâ son mektupları yazarken artık Muhsine gitmiyordum. Daha sonraları lûgat bile kullanmamağa başlamıştım.

Direktörün oğlu bu sevdadan vaz geçip bana:

— Bundan sonra mektup yazmağa lüzum yok!... dediği zaman benim ingilizcem iyice pişmişti... İşte ben böyle lisan öğrendim...

Hikmet Feridun Es

ANKARA RADYOSU

21 teşrinisani perşembe öğle ve akşam

12,30 Program, 12,33 Türkçe filimlerden şarkılar, 12,50 Haberler, 13,05 Muhtelif türküler, 13,20 Karışık program (Pl.), 18,03 Caz orkestrası, 1840 İnce saz 19.15 Çigan havaları (Pl.), 19,30 Haberler, 19,45 Fasıl heyeti, 20,15 Radyo gazetesi, 20,45 Müzik (Pl.), 21 Dinleyici istekleri, 21,30 Sıhhat saati, 21,45 Radyo orkestrası, 22,30 Ajans ve borsa haberleri, 22,45 Dans müziği (Pl.)

22 teşrinisani cuma sabahı

8 Program, 8,03 Hafif müzik (Pl.), 8,15 Haberler, 8,30 Hafif müzik (Pl.), 8,50 Ev kadını.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 kuruş	2700 kuruş
6 Aylık	750 »	1450 »
3 Aylık	400 »	800 »
1 Aylık	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği: 3600. altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Telefonlarımız: Başmuharrir: 20565 Yazı işleri: 20765 — İdare 20681 Müdür: 20497

Şevval 21 — Kasım 14

S.	İm.	Gü.	Öğ.	İkl.	Ak.	Yat.
E.	12,24	2,08	7,13	9,45	12,00	1,36
Va.	5,11	6,55	12,00	14,31	16,46	18,23

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

Hava taarruzlarından korunma yolları

Yunanistanda alınan tedbirler ve halka verilen direktifler

Yunan gazeteleri, hava hücumlarından korunmak için halka uzun direktifler veriyorlar. Pasif korunmaya taalluk eden bu vesayadan dikkate şayan olanları aşağıda naklediyoruz:

Şahsî korunma

Harp devam ettiği müddetçe, bütün vatandaşlar, kendi hayatlarını korumak için şu noktalara dikkat ve riayet etmelidirler:

1 — Evlerinizin dış ışıklarını yakmayınız, daha fazla emniyet için dış ampulleri kaldırınız.

2 — Evinizin dahilî ışıklarının hariçten gözükmemesine dikkat ediniz. Bunu temin etmek için pencerelerinizi koyu renkli battaniyeler ve yahut yine koyu renkli kâğıdlarla örtüp kapayınız. Koyu renkli kâğıdları camların içinden yerleştiriniz. Aydınlıklardan harice ışık sızmamasına da dikkat ediniz.

3 — İçeriden ışıkları söndürmeden sokak kapısını açmayınız.

4 — Geceleyin hariçten kıvılcım ve alev görünmemek için sobalarınızı vakit ve zamanında söndürünüz.

5 — Geceleri sebebsiz yere sokaklarda dolaşmayınız.

6 — Bombaların ihtizazlarından kırılıp içeridekileri yaralamamaları için camlara enine ve boyuna kalınca kâğıd şeritler yapıştırınız. Bu kâğıd şeritlerin uçları pencere çerçevelerine de yapıştırılmak icabeder.

7 — Evde ve merdivenin en yüksek tarafında 1 - 2 tenekelik kuru kum veyahut toprak, bir kürek veya faraş, bir kazma veya çekiç ve yüksekteki ateşi söndürmek için bir ucunda paçavra bağlanmış 2 - 2,5 metre uzunluğunda bir bayrak direği bulundurunuz.

8 — Evde mevcut bütün kova ve kazanları daima su ile dolu bulundurmağı unutmayınız.

9 — Evinizde yaraları pansıman etmek ve sarmak için 2-3 aded sargı bezile oksijenli su veyahut alkol ve tentürdiyöt, bir kaç gaz bezi ve yanıklara sürmek için bir miktar vazelin bulundurmağa dikkat ediniz.

Tehlike işareti verilince

1 — Tehlike işareti, alarm düdükleri veyahut kilise çanları veyahut kuru sıkı top atmak suretile şöyle verilir:

2 — Her dakikada bir miyavlama şeklinde canavar düdüklerini;

3 — Çabuk çabuk kilise çanlarını çalmak;

4 — Yarım dakikada bir kuru sıkı on defa top atmak suretile verilir.

Alarm, tehlike zail olduğu işaret verilinceye kadar sürer. Alarmın bittiği şöyle ilân edilir:

1 — Düdükleri üç dakika fasılasız ve keskin bir surette öttürmek;

2 — Kilise çanlarını fasılalı bir surette çalmak;

3 — Her iki dakikada bir top atmak suretile tehlikenin bittiği ilân olunur.

4 — Tehlike işaretini duyar duymaz, koşmayınız ve bağırmayınız, soğukkanlılığınızı muhafazaya çalışınız. Bu anlarda en büyük tehlike paniktir. İhtiyarlara, çocuklara, hastalara ve kadınlara yardım ediniz. Hükûmetin ve alâkadar memurların emirlerine harfiyen itiaat ediniz.

Sokakta bulunuyorsanız, en yakın umumî sığınağa giriniz. Otomobil, araba veyahut hayvan sürüyorsanız, yolun sağ tarafında durarak fenerleri söndürünüz. Arabadan veya otomobilden inerek bir yere sığınınız. Şayed araba veyahut hayvan sürüyorsanız derhal beygiri veya hayvanı bir direğe veyahut ağaca bağlayınız. Şayed tramvayda veyahut otobüste bulunuyorsanız, bir yere sığınmağa bakınız. Sokakta kimse kalmamalı, yoksa bombaların veyahut tayyare dafi toplarının parçalarından ve yıkılan bina ve duvarların enkazı altında ölmek veyahut yaralanmak tehlikesi vardır. Yollar, itfaiyenin ve emniyet memurlarının seyrüseferi için tamamen serbes bulunmalıdır.

Şayed evde bulunuyorsanız, pancurları sım sıkı kapayınız ve hava ihtizazlardan camların kırılmaması için pencereleri açınız. Havagazı saatini kapayınız. Evinizde sığınak varsa soğukkanlılıkla sığınağa, yoksa bodrum, o da yoksa sığınağa çevrilmiş alt kat odalarından birine iltica ediniz.

Bodrum veyahut zemin katlarında oturanlar, binanın sakinlerini içeriye almağa mecburdurlar. Alarm devam ettiği müddetçe sığınakta sakin ve hareketsiz durunuz. Lüzumsuz hareketler ve konuşmalardan tevakki ediniz. Bu sayede oksijenden tasarruf etmiş olursunuz. Sığınaklarda sigara içmek yasaktır. Yine sığınak içinde mum ve gaz lâmbası yakmak yasaktır. Zira içeride bulunan insanların teneffüsü için elzem olan oksijen israf edilmiş olur Sığınaklar, hayvanların değil, insanların canlarını korumak içindir.

Yangın bombalarından korunmak çareleri

Yangın bombası, su ile söndürülmez. Üzerine su dökülürse bilâkis parlar. Üzerine kuru kum veyahut kuru toprak dökmek suretile yangın bombası söndürülür ve yangınların önüne geçilir.

Şayed vaktinde yangın bombasını söndürmeğe muvaffak olamamış iseniz ve yangın tavanda veyahut döşemede başlamış olursa, kaplarda bulundurduğunuz suyu üzerine dökmek suretile ateşi söndürebilirsiniz. Şayed alevler içinde kalmış veyahut alevler arasından geçmeğe mecbur iseniz telâşa kapılmayınız. Islak bir beze veyahut kalın bir yünlüye veyahut ipekli kumaşlara sarılınız. Pamuklu veya keten kumaşlardan sakınınız. Ağzınızda ıslak bir mendil tutunuz. Şayet elbiseniz tutuşmuş ise, sakın koşmayınız. Ateşin başınıza sirayet etmemesi için döşemenin üzerine uzanınız. Birinin tutuşmuş elbiselerini çıkaramazsanız, o zaman onu bir battaniyenin içine sarınız. Tavandan ve yüksek katlardan benzin, petrol, madenî yağ, barut, oksijen, tütün, kâğıd gibi kolayca parlıyan maddeleri az miktarda olsa bile boşaltınız. Ateş söndürmeğe mecbur değilseniz, alarmın hitamından yarım saat sonraya kadar musluk sularını kullanmayınız. Belki suya başka yerlerde daha fazla ihtiyaç vardır.

(Devamı 7 nci sahifede)

ÂŞIK GARİP

Tefrika No. 131 — Yazan: İSKENDER FAHREDDİN

Garib bir taraftan gözünü kapının deliğine dayamağa çalışıyor, bir yandan da asesbaşıya lâf anlatıyordu:

— (Sarı Susam) batakhanenin yıldızıdır. Bize vaziyeti türkü mısralarile bildirmeğe çabalıyor.

— Sakın bu bir tuzak olmasın?

— Kabil değil. Çünkü, bana burada Parmaksız Yuvanın saklandığı mahzeni gösteren odur.

— Bunu sana kendisi mi söyledi?

— Evet. Hem söyledi, hem de gösterdi.

— Şu halde Yuvanın odasında kapattığı kadının da kim olduğunu söylemiştir.

—Vallahi söylemedi. Bilseydi, söylemekte tereddüt etmiyecekti.

— Peki... Şimdi ne demek istiyor bu kadın?

— Ne demek istediği belli. Bir kere daha ortalığı gözden geçirmemizi istiyor ve bize: (Siz körsünüz, baktığınız halde birşey göremediniz!) diyor.

Kâmil bey bu sırada baltacılara:

— Haydi bre. Hâlâ kıramadınız mı şu kapıyı?... diye bağırıyordu.

Nihayet kapının bir kanadını kıran asesler mahzenden içeriye girmeğe muvaffak oldular.

Âşık Garib biraz geride duruyordu. Asesbaşı kamçısını şakırdatarak mahzene girdiği zaman ortada serili bir yataktan başka birşey göremedi. Pencereye koştu; demir parmaklıklar sap sağlam duruyordu. Mahzenin içinde birçok dolaplar, ve girintili çıkıntılı yerler vardı. Baltacılar bunları açıp kaparken, bir dolabın içinde uzun tabuta benzer bir sandık gördüler. Sandığın üst kapağı ilgreti örtülmüştü.

Kâmil bey mahzenin içini iyice gözden geçirdikten sonra, sandığın başına gitti. Aseslerden hiç kimse sandığın kapağını açmağa cesaret edemiyordu.

Kâmil bey atıldı. Kapağı açtı.

O ne?!

Bütün asesler hayretle ağızlarını açarak, hep birden:

— Bir ölü var!..

Diye bağırmıştı. Âşık Garib sandığın başına koştu ve yere eğilerek dikkatle baktı:

— Ölü değil, hayatta bir kadın.

Sandığın içinde boylu boyunca yatan kadının göğsü bir demirci körüğü yibi kalkıp iniyordu. Kadının yüzü beyaz bir havlu ile sarılmıştı.

Kâmil bey:

— Artık tereddüde mahal yok, dedi, Mehlikayı bulduk. Hemen vezir-âzama müjdeliyelim.

Bu sırada Âşık Garib, kadının yüzündeki havluyu kaldırınca, birdenbire hayretle gözlerini kırpıştırdı fe küçük dilini yutarcasına bağırdı:

— Tilos yıldızı Târa...

Genç kadın aksırarak, derin bir uykudan uyanır gibi, birden gözlerini açınca, karşısında ilk önce Âşık Garibi gördü:

— Rüya mı görüyorum?! Buraya Âşık Garib nasıl girebilir?

Kâmil bey sandığın yanına sokulmuş ve:

— Yazık... Mehlikayı gene bulamadık desen e?!

Diye ellerini uğuşturmağa başlamıştı.

Âşık Garibin arkasında duran kavuklu asesleri gören Târa, mahzenin baskına uğradığını anlamıştı.

Âşık Garib soruyordu:

— Parmaksız Yuvan nerede?

— Nereye gittiğini bilmiyorum. Beni afyonla uyutarak buraya sokmuş. Ötesini bilmiyorum.

Genç kadın, sersemleşen kafasını sallayarak aklını başına toplamağa çalışıyordu.

Kâmil bey, Târa-yı — mezardan bir hortlak çıkarır gibi — kolundan tutup çekti:

— Sen ne zamandanberi bu mahzende oturuyorsun?

— Üç aydan fazla oluyor...

— Kim getirdi seni buraya?

— Parmaksız Yuvan...

— Haydi canım! Onun kafasını cellâd uçuralı çok oldu. Sen de mi inandın bu hikâyeye?

Rum dilberi hayretini gizliyemedi:

— Ne diyorsunuz, ağam? Parmaksız Yuvan yaşıyor. O kolay kolay ölür mü hiç?

— Sen nerden tanıyorsun onu?

— Tilos adasından.

— Onu yakalatan kadın sen misin?

— Evet...

— İyi amma, kaptan paşa seni Âşık Garibe hediye etmişti. Ondan sonra zenginlerden birine satıldığını duymuştuk. Yuvana nerden çattın gene?

— Ben çatmadım. O bana tuzak kurmuş... Bir gün hanımımla çarşıya giderken, yoldan çevirdi; yakalayıp getirdi buraya.

— Bu herif sahiden müthiş bir canavarmış be! Ben de korkmağa başladım ondan.

Târa korkudan titriyor ve mütemadiyen Âşık Garibin yanına sokuluyordu.

Asesbaşı, birçok tehlikeleri göze alarak yaptığı bu baskın neticesinde — Mehlika yerine — Rum dilberinin yakalanmasından hiç de memnun kalmamıştı. Bu yüzden hem vadedilen bir kese altını alamıyacak, üstelik hem de Yuvanı kendine düşman etmiş olacaktı.

Târa:

— Aman beyim, beni kurtarın buradan...

Diye yalvarıyor ve asesleri birer birer gözden geçirerek, hepsinden ayrı ayrı yardım ve himaye dileniyordu. Eğer Yuvan ele geçmiyecek olursa, (Târa)nın hayatı cidden tehlikeye düşmüş olacaktı.

Âşık Garib:

— Bu hâdiseye şaşmamak elden gelmiyor, diyordu, Kanuni Süleyman şarktan garbe kadar bütün dünyayı parmağının ucunda çevirir ve nice kralların tahtını yere vurup dururken, böyle bir deniz canavarının başını bir türlü koparmağa muvaffak olamıyor. Padişah, bu canavarın İstanbul göbeğinde yaşadığını duysa, alimallah hepinizin başını koparır. Eğer bu adamın peşini bugünden itibaren kovalayıp üç gün içinde yakalamıyacak olursanız, vallah ve billâh hepinizi padişaha haber vereceğim...

— İstanbulda o kadar çok haydud varmış ki, Parmaksız Yuvan bunların arasında çok çabuk unutuldu, diyeceğim.

Kâmil bey, Âşık Garibin omuzunu okşayarak:

— Sen merak etme, Garibciğim! dedi - ben o canavarı üç gün içinde ne yapıp yapacağım, elde etmeğe çalışacağım.

★

Batakhanenin mahzeninden çıkıyorlardı.

Târa ürkek bir sesle sordu:

— Nereye gidiyoruz, Garib?

— Seni, sahibine teslim edeceğiz. Asesler de Parmaksız Yuvanı aramağa gidecekler.

— Onun buradaki hâmisi bence padişahtan daha kuvvetli bir adamdır.

— Koçodan mi bahsediyorsun?

— Evet.

— İnanırım. Yeniçeri ağasını para ile elde etmişler. Aradan kaç yıl geçtiği halde, Yuvan gibi bir şeririn başka bir nam altında hâlâ İstanbulda yaşaması hakikaten şaşılacak bir iştir.

— Bu adam gene serbes kalırsa, beni tekrar pusuya düşürüp yakalar. Bunu bana da söylemiştir: «Ben Cehenneme gitsen, seni arar, bulurum. Sensiz yaşayamıyorum!» demiştir.

— Koskoca İstanbulda onun elinin giremiyeceği bir köşe bulmak kabil değil. İlk önce onu yakalatmalıyım. Bu işle sonuna kadar uğraşacağım, Târa! Ben şimdi saraya gidiyorum. Padişahın dün seferden döndüğünü söylediler. Hele bir kere: «Yuvan hâlâ İstanbulu kasıp kavuruyor!» diyeyim de bak, sen yör, ne olur İstanbulun hali!

— Hiç olmazsa, o yakalanıncaya kadar ben sende misafir kalsam olmaz mı?

Asesbaşı söze karıştı:

— Seni hemen evine götürüp teslim edecekler. Merak etme!

Aseslerden iki kişi Târa'yı aldılar ve Koçonun batakhanesinden çıkardılar.

(Arkası var)

Tefrika No. 1

Kanlı Ressam

Pierre Louys'in L'Homme de Pourpre isimli bu büyük hikâyesi Vâ-Nû tarafından tercüme edilmiştir.

I

Beyaz Ephese'in (1) yeşil bahçelerinde, iki genç tilmiz, ihtiyar Bryaxis'le (2) beraberdik.

O, çehresi kadar solgun renkte bir taş iskemleye oturmuştu. Konuşmuyordu. Aşınmış asasının ucile toprağı eşeliyordu.

Bizse, ilerlemiş yaşına ve yaşından da daha muhterem olan muazzam şöhretine hürmeten, iki kara serviye sırtlarımızı dayamış, huzurunda ayakta duruyor; o söze başlamadan ağız açmağa da cesaret gösteremiyorduk.

Kımıldamaksızın, bir nevi huşûla onu seyrediyorduk; kendi de bu hissimizin farkındaydı, belli. Tanımak istediğimiz bütün ululardan fazla yaşadığı için onu görebildiğimizden dolayı memnunduk.

Bu alın ilham kaynağı olmuştu; bu baş parmak balçıkta Mausole lâhdi ve on iki heykeli için, model yuğurmuştu; Rodos'un önünde dikili duran beş cesim heykeli, kadınların gözlerini hayallere daldıran Pasiphae Boğasını, azametli tunç Apollonu ve yeni hükûmet merkezine hâkim olan Seleucos'u hep bu yapmıştı.

Ansızın bir koşar adım, bir ıslık, neşeli bir haykırış: Küçük Ophelion aramıza doğru atlayıverdi.

— Bryaxis! — dedi. — Bütün şehrin öğrendiği birşey var; sen de işit. Eğer bunu sana ilk haber veren bensem Artemis'e bakla adağım olsun... Fakat daha evvel, selâm... Unutmuştum.

Bize de, gözünün ucile bir işarette bulundu ki, bu, hem selâm yerine geçiyor; hem de «Havadisimi dinlemeğe hazırlanınız!» mânasına geliyordu. Derhal başladı:

— Biliyor muydun, babacığım, Clesides, Kraliçenin tablosunu yapıyordu.

— Kulağıma çalınmıştı.

— Peki amma, hikâyenin sonunu da duymamıştın ya...

— Demek bu işin bir de hikâyesi varmış?

— Var ya... Haberin olmadı demek... Clesides bilhassa bu iş için sekiz gün evvel Atinadan gelmişti. Kendisini saraya götürmüşler ki Kraliçe daha hazır değil. Bekletmeği mahzursuz bulmuş. Nihayet ortaya çıkmış; ressamı baştan savma şöyle bir selâmladıktan sonra poz vermeğe başlamış... Amma şayed buna poz vermek denebilirse... Muaşakalarından dolayı adalelerinin tutulduğunu bahane ederek boyuna kımıldanıyormuş... Clesides de elinden geldiği kadar, tez tez resmetmeğe çabalıyor. Tabiî kayfi kaçmış; tahmin edersin... Tablo taslak haline bile gelmeden Kraliçe arkasını dönerek sırtından poz vermeğe kalkmaz mı?

— Sebeb?

— Sebeb olarak demiş ki, sırtı da, tabloda görünmesi iktiza eden yerlere kıyasla ayni mükemmelliktemiş. Clesides itiraza yeltenmiş; ressam olduğunu, heykeltraş olmadığını söylemiş. «Tablonun arkasını çevirmek âdet değildir; ayni satıh üzerine de bir kadının her tarafını resmedememi!» demiş. Hükümdar kadın ise, emir ve iradesinin böyle olduğunu anlatıp, «Sanat kanunları benim kanunlarım değildir!» cevabını vermiş. Annesinin tablosunu Persephone'da hemşiresininkini Demeter'de görmüşmüş. Kendi de tek başına, Üç Güzeller (3) yerine poz verecekmiş.

Bryaxis:

— Aptalca bir arzu değil! - dedi.

Arkadaşımız itirazla:

— Peki amma, Clesides «Olmaz!» deseydi bari... Hareketinde hürdür sanırım... Halbuki artiste emir verilmez. Bu kadın da fazlaya varıyor; dayanamıyacağımız şeyler yapıyor. Babası asla böyle şeylere kalkışmazdı. Protogene, Iasyle'e çalışırken Rodos'u muhasara etmişti de...

Bryaxis:

— Biliyorum... — dedi. — Devam et...

Sözün kısası: Clesides çok kızmış amma, hiddetini göstermemiş. Sırt etüdünü bitirince, Kraliçe kalkmış; ertesi gün gelmesini tenbih etmiş. Ressam da «Peki!» deyip ayrılmış... Âlâ...

Ophelion kollarını göğsünde kavuşturdu.

— Ertesi gün gidince karşısında kimi bulmuş dersiniz? Bir hizmetçi kız, iskemleye oturmuş, bekliyor.

«— Kraliçemiz Stratonice bu sabah yorgun, üstad... — demiş. — Artık poz vermiyecek. Portresi bitinceye kadar onun yerine karşınızda ben model duracağım. Emri böyle.

Biz kahkahalar attık. Bizzat Bryaxis de gülmekten kendini alamadı.

Ophelion, neşeli neşeli devam etti:

— Cariye fena değilmiş. Clesides, sahibesine benzemesi için, adaleleri tutulana kadar icab edeni yapmış; sonra, kesik bir ifadeyle, artık kendisine ihtiyacı kalmadığını söylemiş ve resimlerile birlikte evine dönmüş.

— Aferin... — diye haykırdım. — Çünkü Kraliçe ressamı hakikaten alaya almış doğrusu...

— Yolda, rıhtım pazarında yürürken bir gemiciye rastlamış. Biri, Kraliçenin bu adamla gizlice görüştüğünü sanatkâra haber vermişmiş. Hoş kimsede buna dair delil yok a... Kendisini tanırsınız: Claucon. Ressam Clesides onu evine götürmüş. Poz verdirmiş. Dört gün sonra, Kraliçeyi bu gemicinin kolları arasında temsil eden iki küçük hakaretâmiz tabloyu tamamlamış. Hükümdar kadın birinde cepheden, öbüründe sırttan.

Sözü kestim:

— Tam kendisinin istediği şekilde!

(Arkası var)

(1) İzmirin altmış kilometre cenubu şarkisinde bulunan bu tarihî şehir milâddan evvel 620 senesinde bina edilen Dian mabedile ve mimarisile meşhurdu. Anadolunun her tarafından ve Yunanistandan bu mabedi ziyaret için gelirlerdi. — Mütercimin notu.

(2) Milâddan önce 380 senelerinde yaşamış, acaibi seb'adan Mausob lâhdini yapmış bir Grek heykaltraşıdır. — Mütercimin notu.

(3) Les trois Grâsee.

Amerika yakında harbe girecekmiş

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Kabul edilen mecburi askerlik hizmetine işaret eden bayan Hurst: «Amerika hürriyeti müdafaaya azmetmiş olduğu için başka çare yoktur» demiş ve şöyle devam eylemiştir:

«Oğlunuzun askeri talim görmesi, ortaya edilmesi demektir; kati bir barış hakkındaki ümidiniz bu talime dayanmalıdır. Esir olmaktansa harbetmek mürecahtır.»

Amerikanın birçok meşhur Amerikalıları yetiştirmiş başlıca liselerinden biri olan Massachussetts'deki Groton lisesinin direktörü John Crocker, New-York Times gazetesine bir mülâkat vermiştir.

B. Crocker, mektebinde verilen konferanslarının, Amerikanın kendi hayat hakkını müdafaa hususunda İngiltereye yardım için harbe iştirak lüzumunda müttefik olduğunu bildirmiştir.

B. Crocker demiştir ki:

«Harbe iştirakimizin yalnız bizim değil, bizzat Almanların da selâmeti icabı olduğu kanaatindeyim.»

Meksika sularında Amerikan devriyesi

Vaşington 20 (A.A.)— D. N. B. ajansının hususi muhabiri bildiriyor:

Gazeteciler toplantısında B. Roosevelt, Meksika körfezinde bazı hâdiseler cereyan ettiği hakkındaki şayialara dair sorulan suallere cevap vermekten imtina etmiş ve Amerika torpido muhriplerinin bu sularda devriye gezmekte olduklarını teyid ile iktifa etmiştir.

Dış ışıklar

(Baştarafı 1 inci sahifede)

edemiyeceklerdir.

Dün sabahtan itibaren Sirkeci ve Haydarpaşa istasyonlarındaki ampuller maviye boyanarak maskelenmiştir.

Mavi kâğıt, mavi renkte ampul, stor perde, karton, muşamba, yünlü perde gibi mevcud eşyanın Vilâyete bir beyanname ile bildirilmesi ilân edilmişti. Tüccarlar, bunlar hakkındaki beyannameleri Vilâyete vermeğe başlamışlardır. Bu müddet cumartesi günü bitecektir. Maamafih bu maddelerde ihtikâr yapıldığı görülmüştür. Bugün fiat mürakabe komiyonu toplanarak ihtikâra meydan vermemek üzere bunlara fiat koyacaktır.

Vapurların projektörleri için istenilen talimata henüz cevap gelmemiştir.

İzmirde hazırlık

İzmir 20 (Telefonla) — Pasif korunma için Belediye, cadde ve sokaklarda mevcud 4000 elektrik ve 1500 havagazı lâmbası yerine yalnız 150 işaret ve maskeli lâmba bırakacaktır. Yarın akşamdan itibaren şehrin umumi tenviratı bu şekilde yapılacaktır. Belediye Reisi, bugün bu işle meşgul olmuştur. Tramvay lâmbaları için de siyah kılıflar hazırlanmıştır.

Günlük Borsa

20 Teşrinisani 1940	L. K.
% 7,50 938 Türk borcu I. II. III.	18.20
» 938 ikramiyeli	19.20
» 938 ikramiyeli Ergani A B. C.	19.30
% 7 934 Sıvas-Erzurum D.Y.I.	20.10
» 934 Sıvas - Erzurum 2-6	20.20
» 932 Hazine bonoları	58.50
» 938 » »	51.—
Kuponsuz demiryolu tahvili I-II	37.60
Demiryolu tahvili III.	38.30
Demiryolu mümessil senet	36.10
T. C. Merkez bankası	106.—
İş bankası (nama muharrer)	8.90
İş bankası (hamile ait)	9.20
İş bankası müessis hissesi	95.—
A. demiryolu şirketi (% 60)	20.10
A. Demiryolu şirketi (% 100)	36.—
Eskişehir çimento şirketi	7.70
Kredi Fonsiye 1903	88.—
» 1911	86.—
» Amorti	55.—
» Kupon	1.30
Türk altını (Reşad)	24.70
Külçe altını 24 âyar 1 gramı	2.84
Osmanlı bankası (Banknot)	2.35
Londra üzerine 1 Sterlin	5.24
Nevyork üzerine 100 dolar	132.20
Cenevre üzerine 100 Frank	29.6875
Atina üzerine 100 Drahmi	0.9975
Sofya üzerine 100 leva	1.6225
Madrid üzerine 100 Peçeta	13.90
Budapeşte üzerine 100 Pengö	26.5325
Bükreş üzerine 100 Ley	0.625
Belgrad üzerine 100 Dinar	3.175
Stokholm üzerine 100 Kuron	31.005

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLANLAR
Fevkalâde ahvalin devamı müddetince gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa neşredilecektir.

1 — İŞ ARIYANLAR

YUGOSLAVYALI İYİ — Tahsil görmüş bir bayan, iyi aileye mensup bir bay veya bir diplomatın ev işlerine nezaret etmek üzere bir iş arıyor. Hususi almanca dersleri dahi verir. Akşamda P. S. rümuzuna mektupla müracaat.

FEN MEMURU İŞ ARIYOR — Yapı makine üzerine ihtisası olan askerlikle ilişiği olmıyan bir genç iş arıyor. Akşam'da (Fen) rümuzuna mektupla müracaat.

LİSE SON SINIFTAYIM — Tahsilime devam edebilmek için saat 1,5 dan 7-8 kadar herhangi bir müessesede ehven şeraitle çalışmak istiyorum. Akşamda T. G rümuzuna mektupla müracaat. — 1

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

SAAT TAMİRCİSİ — Genç bir saat tamircisi aranıyor. Galatada - Bankalar cad. No. 59 a müracat. — 1

ECZACI ARANIYOR — İstanbulda bir eczanede çalışmak üzere sanate vakıf pratiği kuvvetli bir eczacının yazı ile İstanbul 130 posta kutusuna müracaatı.

BAYAN SEKRETER ARANIYOR — Yazısı, hesabı iyi, anlayışlı, atılgan olmalıdır. Mütehassıs - müellifle devamlı çalışacak, hususi bilgiler öğretilecektir. Lisan, daktilo, eski türkçe bilenler tercih olunur. Tercümeihal, isteklerin, Akşamda M. S. H. rümuzuna mektupla bildirilmesi. — 1

DAKTİLO ARANIYOR — Yazıhane işlerine bakacak telefona düzgün cevap verebilecek az çok daktilo bilen bir gence ihtiyaç vardır, kadın veya erkek olabilir, okur yazar ve dürüst olması kâfidir. Taliplerin 12 ile 2 arası İstanbul Yenicami İş bankası arkası Çiçekpazar Boncukcu han 1 numaraya müracaat. — 1

EBE VE HASTABAKICI ARANIYOR — İstanbul (Alemdar) esnaf cemiyetleri hastanesine ebe, hastabakıcı alınacaktır. Başhekimliğe müracaat. — 1

3 — SATILIK EŞYA

SATILIK OTOMOBİL — 1938 model Hutson Traplen marka çok iyi bir vaziyette bir adet taksi otomobili satılıktır. Maçka garajına müracaat. — 2

HUSUSİ ELDEN — Tablo - yazı mobilya, antika eşya satın alınır. Vasıta kabul edilmez mektupla müracaat. Beyoğlu posta kutusu 2163 — 14

OKAZİON — Güzel bir Alman piyanosu satılıktır. Kadıköy, Yeldeğirmen sokak, Ali Rıza ap. No. 31. Her gün sabahtan saat 2 ye kadar kabul edilir. — 3

SATILIK MÜCEDDET SAÇ BACA — 3 milimetre kalınlığında 14 saçtan 28 metre uzunluğunda bir metreden kıvrılmış 31,5 kutur oksijen kaynak köşebendli baca satılıktır. Telefon 52,153 müracaat. — 1

SATILIK — Mükemmel vaziyette teferrüat ve motorile 70X100 eb'adında bir matbaa makinesi satılıktır. Babıâli Acımusluk S. 8 No. da Kemale müracaat.

SATILIK OTOMOBİL — Az kullanılmış Şevrole markalı spor lüks otomobil satılmaktadır. Kadıköy Bahariye İleri sokak 15/2 öğleden evvel müracaat. — 1

SATILIK YENİ OTOMOBİL — 1939 model Merküri az kullanılmış kapalı lüks otomobil satılıktır. Galata Ünyon han 18-19 No.

SATILIK PİYANO — Şık bir Alman piyanosu ucuz fiatle satılıktır. Taksim Tarlabaşı Yağhane sokak No. 50 — 3

TACHEO FEODOLİTE — Kern fabrikası mamulâtından yirmi saniyeye kadar veren gümüş üzerinde muhafazalı taksimatı ve stadya tertibatını haiz bir adet mire ve jordan cetveli ile birlikte satılıktır. A. B. B. rümuzile gazetemize müracaat. — 1

SATILIK MİMAR SEHPALARI VE MASALAR — 25/11/940 pazartesi günü saat 14 de Kapalıçarşıda Sandalbedsteninde satılacaktır. — 1

SATILIK OTOMOBİL — Az kullanılmış ve hiç tamir görmemiş 937 modeli Opel markalı bir otomobil satılıktır. Talip olanlar Galatada Voyvoda caddesinde Nur handa 7 numarada Horen Mirik oğluna müracaat. — 2

4 — Kiralık - Satılık

GALATADA — Altında müteaddid dükkânları olan ve yazıhane olarak kiraya verilmekte bulunan ayda 196 lira kirası olan bir han 30,000 liraya satılıktır. Galatasaray lisesi karşısında 184 No. Emlâkiş. Telefon: 49010 — 1

ANKARA — Keçiören, Avnipaşa otobüs durağında dört odalı köşebaşı ev, onbeşi mamur bağ, kalanı meyvalı 25 dönüm, kuyu, elektrik ve su. 5000 Lira. Telefon: 20107 — 1

BEYOĞLUNDA — Beş katlı ayda 80 lira kirası olan bir apartıman. 10,000 liraya satılıktır. Galatasaray lisesi karşısında 184 No. Emlâkiş. Telefon: 49010 — 1

KIRAATHANE — Karaköyün en işlek bir yerinde caddede müşterisi bol bir kıraathane demir baş eşyasile devren satılıktır. Bu işlerle meşgul olanlar için çok istifadelidir. Galatasaray lisesi karşısında 184 No. Emlâkiş. Telefon: 49010 —1

HEYBELİADADA — Asfalt cadde üzerinde deniz görür dörder odalı kârgir iki katlı ev 11,000 liraya satılıktır. Galatasaray lisesi karşısında 184 No. Emlâkiş. Telefon: 49010 — 1

FİRUZAĞADA — Güzel bir mevkide altı odalı kârgir ev 35 liraya kiralıktır. Galatasaray lisesi karşısında 184 No. Emlâkiş. Telefon: 49010 — 1

KAPALIÇARŞIDA — Ayda 10 lira kira getiren bir dükkân 1600 liraya satılıktır. Galatasaray lisesi karşısında 184 No. Emlâkiş. Telefon: 49010 — 1

FATİHTE — Fevzipaşa caddesine yakın tramvaya ve denize nâzır iki katlı munzam beton apartıman satılıktır. Ayda 50 lira kira getiriyor. Fazla irada tahammülü vardır. 7,000 liraya satılıktır. Galatasaray lisesi karşısında 184 No. Emlâkiş. Telefon: 49010 — 1

FATİHTE — Denize ve Topkapı tramvayına nezareti olan, havadar bir mevkide ayda 191 lira kirası olan bir apartıman 30,000 liraya satılıktır. Galatasaray lisesi karşısında 184 No. Emlâkiş. Telefon: 49010 — 1

MAÇKADA — Denize tamamen hâkim 8 odalı kaloriferli bir apartıman kiralıktır. Galatasaray lisesi karşısında 184 No. Emlâkiş. Telefon: 49010 — 1

FENER YOLUNDA — Bağdad caddesinde yedi buçuk dönüm gayet mükemmel mamûr çamlarla muhat bahçesi olan konforlu, 12 odalı birinci katı kârgir olan munzam köşk satılıktır. Bedeli 30,000 liradır. Galatasaray lisesi karşısında 184 No. Emlâkiş. Telefon: 49010 — 1

VANİKÖYÜNDE — Çok güzel iki katlı mükemmel bahçeli bir yalı 5000 liraya satılıktır. Galatasaray lisesi karşısında 184 No. Emlâkiş. Telefon: 49010. — 1

AYDA 12 LİRAYA — Kadıköyünde Çilek sokağında muntazam kârgir konforlu bir ev dahilinde ikinci katta müstakil iki oda bir hol kiralıktır. Galatasaray lisesi karşısında 184 No. Emlâkiş. Telefon: 49010. — 1

ORTAKÖYDE — Deniz gören ve her katı apartıman tarzında kullanılan gayet açık bir muhitte havadar, banyolu, parke döşemeli bir ev satılıktır. 60 lira icarı vardır. Galatasaray lisesi karşısında 184 No. Emlâkiş. Telefon: 49010. — 1

SATILIK BAHÇELİ GAZİNO — Şişlide tramvay caddesinde Fransız hastanesi karşısında kâgir büfe, iki kâgir helâ, sandalya ve masa koyacak depo, elektrik tesisatı, bahçede havuz, muhtelif zinet ağaçları, dans yeri olan sinemaya elverişli (Şişli Aile bahçesi) demekle maruf büyük bahçeli gazino yeri ile satılıktır. Talipl erin gezmek için aynı mahalde bakkal Todoriye ve pazarlık için Galata Ada han odabaşısına müracaat. Telefon: 81449

12800 LİRAYA ACELE SATILIK APARTIMAN — Kurtuluş çifte fırın tramvay istasyonu çifte fırınların hemen arkasında yeni en son sistem gömme banyoları her türlü konforu havi üç katlı üçer oda bir salon iradı 1020 lira. — 3

KİRALIK APARTIMAN — Şişli, Kodaman sokağında 134 No. apartımanda 5-6 odalı, açık, ferah apartımanlar kiralıktır. Su, elektrik, havagazı banyo. Görmek için yerinde. Mü. Galata, Nur han No. 13 Telefon: 43265. — 6

SENELİK KİRAYA VERİLECEK — Göztepe, Bağdat caddesi, Hamam sokak, numara 18/1 tramvaya pek yakın bir dönüm meyvalık ve sebzelik bahçe içerisinde 6 odalı müstakil bir villâ içindekilere müracaat.

SATILIK İMALÂTHANE ve DÜKKÂN — Fatihte Sofular caddesinde 84/86 No. lı kârgir kömürcü dükkânı üstünde ev ve bahçede büyük imalâthane ve ikamete mahsus sekiz oda ve müştemilâtı senede dört yüz kırk dört lira sağlam irat son fiat 3500 liraya verilecektir. Taliplerin mezkûr mahalle ve pazarlık için Galata Ada han odabaşısına müracaat. Telefon: 81449

DEVREN SATILIK ŞEKERCİ DÜKKÂNI — Divanyolunda 47 No. lı ve 22 senelik kurulmuş, müşterisi bol, tanınmış olan şekerci dükkânı rahatsızlık dolayısile möble ve mallarile birlikte devren satılıktır. İçindekilere müracaat. Telefon 20039

KİRALIK GÜZEL BİR HANE — Küçük bir ailenin ikametine müsaid denize nazır bahçe içinde mazbut kârgir bir ev kiralıktır. Üsküdarda Sultantepede Susuzbağda iki No. lı eve müracaat. — 3

SULTANAHMETTE — Park ve Marmara gazinoları yanında Raşit bey apartımanının beş odalı bir dairesi kiralıktır. Banyo, elektrik, havagazı, terkos, nezareti mükemmel, havası ve güneşi bol, 1 No. ya müracaat.

SATILIK BAĞ — Yakacıkta gayet güzel içinde havuzlu ve akar sulu mamur bir bağ satılıktır. Talip olanların şerait için Ankara, 3 üncü Noterliğine müracaat etmeleri.

SATILIK ARSA — Üsküdar, İcadiye, Çamlıca caddesinde, gayet büyük ve kabili taksim bir arsa ehven şeraitle satılıktır. Talip olanların şerait için Ankara 3 üncü noterliğine müracaat etmeleri.

SATILIK EV — Çanakkale Cevadpaşa mahallesinde kâgir ev satılıktır. Ayni mahallede Hamam sokak 12 numarada bay Mehmede müracaat. — 10

KİRALIK DAİRE — Yedi oda, lüks banyo, mutfak ve içinde hususi çamaşırhane, sıcak su makinesi vesaire. Binbirdirek Nuriconker sokağında 12 No. lı apartıman.

DEVREN SATILIK BAKKALİYE DÜKKÂNI — Taşraya gitmek dolayısile işlek bir yerde telefonu bulunan tütün ve rakı satan bir dükkân acele satılıktır. Beşiktaş Şair Nedim caddesinde 96 No. ya telefon: 42383 — 2

BİR ODA ARANIYOR — Beyoğluna yakın bir semtte mobilyeli veya mobilyesiz bir oda aranıyor. Kalorifer olması şarttır. Lûtfen Beyoğlu posta kutusu 2023 numaraya yazılması. — 2

DEVREN SATILIK İŞLEK VE —İskele caddesi üzerinde tütüncü ve kuru kahveci dükkânı Kadıköy maliye şubesi karşısında numara 9 — 1

7 SENE TAKSİTLE SATILIK EV — Tünel civarında yazıcı caddesinde Seraserci sokağında 9 numarada kâgir, 9 oda, her katta iki oda mutfak, elektrik terkosu vardır. 50 lira kiraya mütehammildir. Bedeli için 1600 lira peşin alınacak 7 sene taksiti faizsiz 3400 lira borcu devredilecektir. Evkafı yoktur. Hâlen badana ve boyası yapılmaktadır. Serbestçe gezilebilir. Almak istenlerin içinde kapıcı Recebe müracaatları. — 2

DEPO ARANIYOR — Harbiye, Şişli ve Kurtuluş civarında sağlam, rütubetsiz bir mahzen depo olarak kullanılmak üzere aranmaktadır. Böyle deposu olanların posta kutusu 1410 adresine mektupla müracaatları. — 2

Hava taarruzlarından korunma yolları

(Baştarafı 6 ncı sahifede)

İnfilâk bombalarından korunma çareleri

İnfilâk bombalarından mümkün mertebe korunmak için evinizde bir sığınak yoksa, alt kattadaki odalardan birini veyahut bodrumu sığınak haline ifrağ ediniz. Sığınak için intihap edeceğiniz odanın kalın duvarlı, tavanının beton veyahut demir putrelli olmasına dikkat ediniz. Merdivene yakın ve avluya veyahut sokağa yakın aydınlığı veyahut penceresi alçak tavanlı odaları tercih ediniz. Birçok ahvalde odanın tavanı, kalın direkler veyahut başka şeyler ile tahkim edilmelidir.

Bunun için hususî veyahut belediyeye mensup bir mimara danışınız. Bu muvakkat sığınakta ağzı kapalı su dolu bir desti veyahut sürahi, sargı bezleri vesair sıhhî malzeme bulundurunuz. Uzun sürebilecek alarmler esnasında sığınakta oturmak için birkaç iskemle ve yorgan bulundurmak fena olmaz.

Yaralıların ilk tedavisi

Eğer yakınlarınızdan biri yaralanırsa doktor gelinceye kadar ilk tedaviyi evdekilerin yapması icap eder. Bunun için 1 — Ellerinizi iyi yıkamalı veyahut alkolle temizlemelisiniz, 2 — Yaralıyı yatırdıktan sonra yarasını kaynatıldıktan sonra soğutulmuş su ile veyahut oksijenle veyahut alkolle temizleyiniz. Eğer yarası yanıktan mütevellit ise hiçbir şeyle temizlemiyeceksiniz. Sadece yaranın üzerine sterilize edilmiş vazelin veyahut yumurta akı süreceksiniz.

3 — Sonra gazlı bez paketi açınız, bezlerden birini parmaklarınızın ucile tutarak yaranın üzerine koyunuz. Gazlı bez üzerine biraz pamuk koyduktan sonra sargı bezi ile sarınız.

4 — Eğer ayak veyahut kol kırık görünürse katiyen kımıldatmayınız. Kımıldatmaması için kırık kol veya bacağın iki tarafına birer tahta veyahut mukavva koyunuz. Alarm biter bitmez yaralıyı ilk müdavat istasyonuna nakletmeği ihmal etmeyiniz.

Amerika Vichy'ye maslahatgüzar gönderiyor

Nevyork 20 (A.A.) — Associated Press'in Vaşington muhabirinin bildirdiğine göre, Amerikanın eski Paris sefareti müsteşarı B. Robert Murphy maslâhatgüzar sıfatile Amerikayı temsil etmek üzere Vichy'ye gitmek için talimat almıştır. Bu tayinin, mareşal Pétain'in Mihver ile iş birliği yapmak hususunda gösterdiği teenni zamanına tesadüf etmesi nazarı dikkati celbetmektedir.

B. Murphy'yi tayin etmek suretile Amerika hükûmetinin Vichy ile münasebetlerini kabil olduğu kadar normalleştirmek istediği intibaı hasıl olmuştur.

Bir Rumen ticaret heyeti Moskovaya gidiyor

Moskova 20 (A.A.) — Siyasî mahfillerden öğrenildiğine göre, bir Rumen ticaret heyeti yakında Moskovaya gelecektir.

5 — MÜTEFERRİK

6 AY ZARFINDA İNGİLİZCE — Faucett usulile tecrübeli muallim tarafından. Ücret mutedil. Galata posta kutusu 1081 e mektupla müracaat.

ALMANCA DERSLERİ — Bir profesör tarafından iyi bir metodla almanca dersleri verilmektedir. Akşamda (P. F.) rümuzuna mektupla müracaat.

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ
Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden

Ş. K. — M. A. — K. M.
P. S. — M. S. H.

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur

Macaristan üçler paktına iltihak etti

Baştarafı 1 nci sahifede

Macar devlet adamlarını garda karşılamış ve Bristol oteline kadar kendilerine refakat etmiştir.

Hitler - Teleki mülâkatı

Viyana 20 (A.A.) — B. Hitler bu sabah Viyanaya gelmiştir.

Viyana 20 (A.A.) — B. Hitlerin Kont Teleki ve Kont Csaky ile görüşmesi iki saat kadar sürmüştür. B. Hitler, müteakiben Kont Cianoyu kabul etmiştir. B. von Ribbentrop, her iki görüşmede de hazır bulunmuştur.

Macar tebliği

Viyana 20 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor: Macaristanın üçlü Berlin paktına iltihakı münasebetile Macar hükûmeti bir tebliğ neşretmiştir. Bu tebliğde ezcümle şöyle denilmektedir:

«Geçen iki sene içinde Macaristan Almanya ve İtalyanın yardımı ile kan dökmeden, sulhperverane yollardan giderek Trianon sulh diktasının erazi hükümlerini tadil ettirmeğe fiilen muvaffak olmuştur.

Bu iki büyük devlet bugün Macaristanın ebedî minnettarlığını kazanmıştır. Son senelerde İtalya ve Almanya barış siyasetinin timsali olmuşlardır. Bu siyaset neticesindedir ki, adalete dayanan nihai bir sulhun gaye edinmiş olan Japonya ile ittifak akdedilmiştir. Bu ittifak bunun için kimsenin aleyhine müteveccih değildir. Ayni maksad ve müşterek bir mazi Macaristanın hareket hattını tayin etmiştir. Macaristan, tarihi iyi münasebetlerin inkişaf hakkına riayet eden komşularının hepsile iyi münasebetler idame etmek arzusundadır. Buna binaendir ki, Macar hükûmeti üçlü paktın beşinci maddesini hususi bir memnuniyetle karşılamaktadır. Siyasi mazisine ve değişmiyen sulh gayelerine sadık olan, şimdiye kadar kazanılan zaferlerden cesaret alan ve istikbalden emin bulunan Macaristan, harbin tasfiyesine ve Avrupa cenubu şarkisinin siyasi ve iktisadi ıslahına elinden geldiği derecede yardım etmek emelile Berlin üçlü paktına iltihak etmiştir.»

Viyanadan hareket

Viyana 20 (A.A.) — Kont Teleki ve kont Csaky ile kont Ciano bu akşam Viyanadan ayrılmışlar ve istasyonda merasimle B. von Ribbentrop tarafından teşyi edilmişlerdir.

Çin muvaffakıyeti

Japonların tahliye ettikleri yerleri Çinliler işgal ettiler

Şun-King 20 (A.A.) — Japonların cumartesi günü hitam bulan tahliye ameliyeleri üzerine Çin kıtaatı Çinin cenubu garbî sahil mıntakalarını işgal etmişlerdir. Yanşov ve Tanşeng limanları Çinlilerin ellerinde bulunmaktadır. Naning'de hayatın süratle normal şekline avdet etmesi beklenmektedir.

Çin Hariciye nezaretinin söz söylemeğe selâhiyettar bir memuru, dün Çin kıtaatının Fransız Hindi - Çini hudutlarını geçmiş olduklarına dair haberin düşman tarafından kasten uydurulmuş olduğunu beyan etmiştir. Yine dün selâhiyetli Çin mahfilleri tarafından, adalet ve şeref dairesinde bir sulh istihsaline kadar Çinlilerin harp etmekteki azimleri tekrar teyit olunmuştur.

Tokyo gazetelerinde intişar eden haberler haricinde Çin hükûmetinin yeni Japon sulh teşebbüsleri hakkında hiç bir malûmatı olmadığı beyan edilmektedir. Bir Çin siyasî müşahidi bu meselede. Japon plânları lehine olarak aldatıcı bir hava vücuda getirmek maksadile Japonların evvelce çevirmek istemiş oldukları manevraların bariz bir tekerrürünü görmektedir.

Norveç sahillerinde batan gemiler

Stokholm 20 (A.A.) — Stefani ajansından: Son zamanlarda Norveç sahilleri önünde birçok gemielr batmıştır. Bu da İngiliz tayyarelerinin seyyar maynler dökmüş olduklarını göstermektedir.

BULMACAMIZ

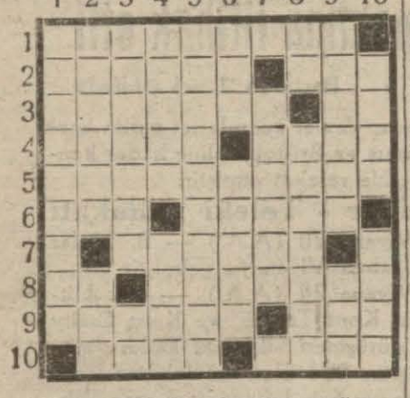

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

1 — Osmanlı saltanatında maruf bir devir.
2 — Büyüklük - İsyan eden.
3 — Geveze - Ayak.
4 — Bir cins boya - Gök gürültüsü.
5 — Sıhhi temizleme.
6 — Başına «M» gelirse mal demektir - Hayatını esirgemeyen.
7 — Tersi asri demektir.
8 — Tersi güzel sanattir - Kısırlığa.
9 — İskambilde bir renk - Kaya parçası.
10 — Geri verme - Bir ağaç.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

1 — Avukat, Boy, 2 — Vaziyet, Ya, 3 — Uzun, Pamuk, 4 — Kindarlık, 5 — Ay, Ace, 6 — Tepreniyor, 7 — Tal, İzale, 8 — Mıkyas, 9 — Oyuk, Ol, Çü, 10 — Yak, İredüg.

Şubeye davet

Fatih askerlik şubesinden:

Dişçi asteğmen Salt oğ. Şefi Elâzığ (3350-645), Eczacı asteğmen Ali Haydar oğ. Fuat (2642 - 148), Eczacı asteğmen Hasan Tahsin oğ. M. Necmettin (2795 - 301), Sivil eczacı Abdullah oğ. İhsan (2842 - 8) in acele şubeye müracaatları.

Eminönü Askerlik Şubesinden:

Şubemizin 4/1345 sırasında kayıtlı Lv. Astgm. Abdülfettah oğlu Ahmet Yusuf 317 İstanbul (39144) ün çok acele şubemize müracaatı.

Sarıyer Askerlik Şubesinden:

1 — Askerliklerine karar verilmiş olduğu halde muhtelif sebeplerle yedek subay okuluna sevkedilmemiş olan yüksek, tam ve orta ehliyetnamelilerle gene kısa hizmet hakkını haiz olduğu halde kamplara iştirak etmemiş olan ehliyetnamesizler 1 Mayıs 941 de yedek subay okuluna sevkedileceklerdir. Bu sebepten: A — 940 yılında lise ve muadili mekteplerle daha yüksek mekteplerden mezun olduğu halde tahsile devam etmiyecek olanların, B — Yoklamasını yaptırdığı ve yedek subay okuluna sevkedildiği halde mektebe geç gittiğinden ve yahut sıhhi sebepten dolayı mektebin bu devresine yetişememiş olanların, C — Sıhhi mazereti dolayısile ertesi seneye bırakılanların hemen şubeye müracatları ilân olunur.

ZAYİ — 1933-1934 senesinde İstanbul ticaret lisesi ikinci sınıfından aldığım tasdiknamemi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. **948 Ahmet**

Çocuk doktoru
Ahmet Akkoyunlu
Taksim - Talimhane Palas 4 numara. Pazardan maada her gün saat 15 ten sonra. Telefon: 40127

SİRKECİ
Salkımsöğüd Demirkapı
HALİL SEZER
Karyola fabrikasındaki Sergiyi ziyaret ediniz.

EMNİYET SANDIĞI İLÂNLARI

Emlâk almak ve satmak isteyenlere

İstanbulun her semtinde her çeşit emlâk almak ve satmak için satış salonumuz en iyi vasıta haline gelmiştir.

Ücret: Bir liradan aşağı olmamak üzere üç ay için bin lirada on iki buçuk kuruştur. (10784)

Satışlardan ayrıca komisyon alınmaz.

Ankara Bölge Sanat Okulu Müdürlüğünden :

Okulumuza, yapılacak bir imtihan neticesinde kazananlar arasında teknik resim öğretmenleri alınacaktır. İsteklilerin şartları öğrenmek üzere en geç 15/12/940 da bizzat ve yahut istida ile okulumuza müracaatları. (7902) (11033)

Değerli sanatkârlarımızdan Müzeyyen Senar'ın „Leyla ile Mecnun" filminde okuduğu şarkılar

ODEON plaklarında satışa çıkmıştır

SÖZ: Vecdi Bingöl
Müzik: Sadeddin Kaynak

270399 No.

HEY PINAR DERİN PINAR (Kuyu başında)
OH, OH NE GÜZEL ŞEY (Düğün sahnesi)

270400 No.

LEYLÂ BİR ÖZGECANDIR (Mecnun dilinden)
AŞK YOLUNDA BAĞRI YANIK YOLCULAR (Elveda)

270401 No.

NE YARDIM (Leylâ dilinden)
EY İPEK KANATLI (Mecnun dilinden)

Fevkalâde heyeti umumiye içtimaına davet:
Kilimli kömür madenleri T. A. Şirketinden:

Şirketimiz hissedarlar umumi heyeti, Şirketin merkezi olan Ankarada Türkiye İş Bankası umum müdürlüğü binasında 24 Birincikânun 1940 tarihine müsadif salı günü saat 16 da fevkalâde olarak toplanacaktır.

RUZNAME:

3867 sayılı kanuna müsteniden neşrolunan 15/10/940 tarih ve 2/14547 sayılı kararname ile hadis olan hal üzerine Ticaret kanunu ile Şirket statüsü ahkâmına tevfikan Şirketin kat'i muamelât, fesih ve tasfiyesini ve tasfiye memurlarının intihap ve selâhiyetlerinin tayin, tasrih ve tesbiti, tasfiye mahallinin tayini ve tasfiye memurlarının ücretlerinin tesbiti.

Ticaret kanununa ve esas mukavelenamemize tevfikan sahibi rey olan hissedarlarımızın asaleten veya vekâleten içtimada hazır bulunmaları ve bunlardan hamiline aid hisse sahiplerinin, hisselerini lâakal bir hafta evvel Şirket Merkezine tevdi ile mukabilinde rey pusulası almaları lüzumu rica ve ilân olunur.

Askerlerimize gönderilecek hediyeler

Hududlarımızda vazife başında bulunan askerlerimizie hazırlanacak hediyeler için halkımız elinden geldiği kadar yardımda bulunmak arzusunda ise de piyasaların gayri tabii vaziyeti dolayısile bu yardım süratle ve kolaylıkla yapılamamaktadır. Müessesemiz bu iş üzerine teşkilâtının bir kısmını faaliyete geçirmiş ve 23/11/940 tarihinden itibaren resmi ve nim resmi müesseseler ve halkımız için:

"Boz şayaktan avcı yeleği,,

Satışına ve sipariş kabulüne başlamıştır.
Satış fiati: Perakende 200, Toptan: 180 kuruştur.
Toptan siparişlerde: Haftada 1000 yelek teslimi mümkündür.
Tekmil Türkiyenin siparişi kabul edilir.
TÜRKİYE KÖYLÜ VE İŞÇİ ELBİSELERİ TOPTAN SATIŞ YERİ
İstanbul, Sultanhamam İrfaniye Çarşısı No. 18 - 19

SALAHADDİN KARAKAŞLI

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınizi Derhal Keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ. HER YERDE PULLU KUTULARI ISRARLA İSTEYİNİZ.

Bronşitlere KATRAN HAKKI EKREM

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Eksiltme şekli	Günü	saati
Ekselsiyor bıçağı	127 adet	Pazarlık müteahhit namına	25/11/940	14
Kâğıd kesme bıçağı	12 »	Pazarlık müteahhit	»	14,30
Kauçuklu banda	22 »	Pazarlık müteahhit	»	15

1 — Kroki ve nümuneleri mucibince yukarda cins ve mikdarları yazılı muhtelif malzeme müteahhitleri namına pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık hizalarında yazılı gün ve saatlerde Kabataşta levazım ve mübayaat şubesinin alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Kroki ve nümuneler sözü geçen şubede görülebilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatlerde teklif edecekleri fiyat üzerinden % 7,5 güvenme paralarile birlikte mezkûr komisyona gelmeleri. (11002)

Ziraî kombinalar kurumu müdürlüğünden:

Ziraat Vekâletince pazarlık suretile harman makinesi, biçer - döğer traktör ve teferrüatı satın alınacaktır.

Satmak isteyenlerin şartnameleri görmek ve bu husustaki tekliflerini bildirmek üzere en kısa bir zaman içinde Ankarada kurum müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (7683 - 10799)

İstanbul ikinci icra daire sinden:

938/1144

Hali tasfiyede bulunan Altınyıldız Şirketinin malı olup mezkûr Şirketin Leon Taranto ve mülğa Sanayi ve Maadin Bankasının temliki üzerine Sümer Bank'a ipotek borcunun ödenmemesinden dolayı yapılan arttırma neticesinde Sehavettin uhdesine (500) liraya kat'i ihalesi yapılan Eyüp'ün Şah Sultan mahallesinde Silâhtarağa caddesinde harita 1, 2, 9, 3 lehlerine ve 7 aleyhlerine mürür edilmek üzerine daimi irtifak hakkı bulunan 165 metro mürabbaındaki 1-1-2 numaralarla ve kayden bir tarafı Ayşe hanım ve Mustafa bahçesi ve bir tarafı 6 harita bir tarafı 3 harita bir tarafı 7 harita numaralı mahallerde mahdut arsanın tamamı verilen mühlet zarfında müşteri tarafından müzayede bedelinin ademi tesviyesi ve andan evvelki müşterilerin de yapılan tebliğata rağmen verdikleri bedelle talip olmamaları üzerine İcra İflâs kanununun 133 üncü maddesi mucibince (7) gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur. Arttırması 3/12/940 tarihine müsadif cuma günü İstanbul İkinci İcra Dairesinde saat ondan 12 ye kadar icra olunarak en çok arttırana ihale edilecektir. Taliplerin muhammen kıymeti olan (339) liranın % 7 1/2 pey akçesi veya milli bir banka teminat mektubu ile arttırma zamanlarında dairaye müracaatları ve fazla malûmat almak isteyenlerin 938 - 1144 numara ile her zaman dairemize müracaat edebilecekleri ilân olunur. (11035)

Fevkalâde heyeti umumiye içtimaına davet:
Kozlu kömür işleri T. A. Şirketinden:

Şirketimiz hissedarlar umumi hey'eti, şirketin merkezi olan Ankara'da Türkiye İş Bankası umum müdürlüğü binasında 25/12/940 tarihine müsadif çarşamba günü saat 16 da fevkalâde olarak toplanacaktır.

RUZNAME:

3867 sayılı kanuna müsteniden neşrolunan 15/10/940 tarih ve 2/14547 sayılı kararname ile hadis olan hal üzerine Ticaret kanunu ile Şirket statüsü ahkâmına tevfikan Şirketin kat'i muamelât, fesih ve tasfiyesini ve tasfiye memurlarının intihap ve selâhiyetlerinin tayin, tasrih ve tesbiti, tasfiye mahallinin tayini ve tasfiye memurlarının ücretlerinin tesbiti.

Ticaret kanununa ve esas mukavelenamemize tevfikan sahibi rey olan hissedarlarımızın asaleten veya vekâleten içtimada hazır bulunmaları ve bunlardan hamiline aid hisse sahiplerinin, hisselerini lâakal bir hafta evvel Şirket Merkezine tevdi ile mukabilinde rey pusulası almaları lüzumu rica ve ilân olunur.

Fevkalâde heyeti umumiye içtimaına davet:
Kireçlik kömür madenleri T. A. Şirketinden:

Şirketimiz hissedarlar umumi heyeti, şirketin merkezi olan İstanbulda Glatada Perşembe Pazarında (İş Han) da 27/12/940 tarihine müsadif Cuma günü saat 15 te fevkalâde olarak toplanacaktır.

RUZNAME:

3867 sayılı kanuna müsteniden neşrolunan 15/10/940 tarih ve 2/14547 sayılı kararname ile hadis olan hal üzerine Ticaret kanunu ile Şirket statüsü ahkâmına tevfikan Şirketin kat'i muamelât, fesih ve tasfiyesini ve tasfiye memurlarının intihap ve selâhiyetlerinin tayin, tasrih ve tesbiti, tasfiye mahallinin tayini ve tasfiye memurlarının ücretlerinin tesbiti.

Ticaret kanununa ve esas mukavelenamemize tevfikan sahibi rey olan hissedarlarımızın asaleten veya vekâleten içtimada hazır bulunmaları ve bunlardan hamiline aid hisse sahiplerinin, hisselerini lâakal bir hafta evvel Şirket Merkezine tevdi ile mukabilinde rey pusulası almaları lüzumu rica ve ilân olunur.

Türk Diş Tabipleri Cemiyetinden :

Prof. Kâzım Esat Jübilesi münasebetile 23 İkinciteşrin Cumartesi günü akşamı Parkotelde maa aile akşam yemeği yeneceğinden gelmek isteyen meslekdaşların Cuma akşamına kadar şu numaralara (20327 ve 81699) za telefon etmeleri rica olunur.

Fevkalâde heyeti umumiye içtimaına davet:
Maden kömürü işleri T. A. Şirketinden:

Şirketimizin hissedarlar umumi heyeti, Şirketin merkezi olan Ankarada Türkiye İş Bankası umum müdürlüğü binasında 25/12/940 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 10 da fevkalâde olarak toplanacaktır.

RUZNAME:

3867 sayılı kanuna müsteniden neşrolunan 15/10/940 tarih ve 2/14547 sayılı kararname ile hadis olan hal üzerine Ticaret kanunu ile Şirket statüsü ahkâmına tevfikan Şirketin kat'i muamelât, fesih ve tasfiyesini ve tasfiye memurlarının intihap ve selâhiyetlerinin tayin, tasrih ve tesbiti, tasfiye mahallinin tayini ve tasfiye memurlarının ücretlerinin tesbiti.

Ticaret kanununa ve esas mukavelenamemize tevfikan sahibi rey olan hissedarlarımızın asaleten veya vekâleten içtimada hazır bulunmaları ve bunlardan hamiline aid hisse sahiplerinin, hisselerini lâakal bir hafta evvel Şirket Merkezine tevdi ile mukabilinde rey pusulası almaları lüzumu rica ve ilân olunur.

Vakit, Nakittir!..

5 porsiyonluk bir komprime ile (Su ve ateşten gayri hariçten hiçbir madde ilâve etmeyi düşünmeksizin) 15 kuruş mukabilinde 15 dakika gibi kısa bir zamanda zengin ve iştihalı bir sofra hazırlıyabilirsiniz. Maruf ve meşhur lokantalarımızda dahi bu derece nefis bir çorbayı her zaman bulamazsınız.

Büyük yardım ve faydası âşikâr olan çorbalık sebze komprimelerimizin senelerce nefaset ve tazeliğini muhafaza ettiğine şahid olacaksınız.

ÇAPAMARKA

MERCİMEK, BEZELYA, NOHUD, vesair hububat sebze ve çorbalık komprimelerini kilerinizde bulundurmayı ihmal etmeyiniz.

Yedek erzak: Tasarruf edilmiş servet gibidir. Bilhassa dar ve sıkışık bir zamanda kıymeti daha çok takdir edilir.

Aileler için olduğu kadar yolcular ve sporcular için de her zaman ve her yerde sıcak bir yemek temini kabildir. Bakkallarınızdan 50 gramlık bir komprime 9, 100 gramlık bir komprimeyi 15 kuruştan alabilirsiniz.

Beşiktaş: ÇAPAMARKA Tarihi tesisi: 1915

Nazilli Belediyesinden:

Nazillide yaptırılacak 2369 buçuk metre murabbaı beton döşeme ile 400 metre tulünde beton bordürlarla birlikte mecmu keşif bedeli 5679 lira 79 kuruştan ibarettir. 6/11/940 tarihinden itibaren 27/11/940 çarşamba günü saat 15 e kadar 20 gün müddetle ve kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur. Bu bususa ait evrakı keşfiye ve sairesi parasız olarak belediyede verilecektir. Müteahhitlik evsafını haiz olan istekliler vesaiki müsbitelerini havi teklif mektuplarını 27/11/940 çarşamba günü saat 14 e kadar belediye riyasetine vermeleri lâzımdır. «10705»

FOSFARSOL

en birinci

Kan, Kuvvet ve iştiha Şurubudur

Her eczanede bulunur.

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

1 — Kurumumuz kız ve erkek talebesi için cins ve mikdarı muhammen bedellerile muvakkat teminatı yazılı elbise, palto, tayyör ve mantonun idarede mevcud kumaşlardan malzeme ile işçiliğinin 5/12/940 cuma günü saat 11 de kapalı zarf usulile rektölük binasındaki müteşekkil komisyon tarafından ihalesi yapılacaktır.

2 — Eksiltmeye girmek isteyenlerin muvakkat teminatı ve teklif mektuplarile kanunun tayin ettiği vesikaları ihale saatinden bir saat evvel komisyon reisliğine vermeleri.

3 — İşçilikte kullanılacak malzeme örneğini görmek ve şartnamesini okumak isteyenlerin daire müdürlüğüne müracaatları. (7848) (10974)

	adet	fiatı	Tutarı	Teminatı
Erkek elbisesi	365	14 Lr.	5110	
Erkek paltosu	118	14 »	1652	
Kız tayyörü	34	12 »	408	
Kız mantosu	6	12 »	72	
			7242	544

Şeker lokum ve Şekerlemelerinin

nefasetile dünyaya nam veren

ALI MUHIDDIN HACI BEKIR

Merkezi: Bahçekapı, Şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy.
Pazar günleri açıktır.

Nafia Vekâletinden:

Vekâletimiz Demiryollar ve limanlar inşaat dairesinin Elâzığ - Van - İran hudud hattı başmüdürlüğü emrinde çalışmak üzere azami 210 lira ücretle dahiliyeci bir doktor alınacaktır. Talip olanların nüfus hüviyet cüzdanı, askerlik ve hizmet vesikaları, diploma asıl veya musaddak suretlerile sağlık ve doğruluk kâğıdları ve üç kıta fotoğraf ilişik olmak üzere bir istida ile 15/12/940 tarihine kadar vekâletimiz Demiryollar inşaat reisliğine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. (10798)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 2200 lira olan 4000 adet 24/26 volt 15 Vatlık çift kontaklı normal bayonet opal vagon ampulü 6/12/940 cuma günü saat 15 de açık eksiltme usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (165) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları hamilen aynı gün eksiltme saatine kadar komisyonda isbatı vücut etmeleri lâzımdır.

Şartname Ankarada Malzeme dairesinde, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinde, İzmirde İzmir mağazasında görülebilir. (11057)

İstanbul Belediyesi ilânları

Mükellef oldukları otuz saatlik itfaiye kursunu gören ekiplerin yoklamaları yapılmak üzere 26/11/940 tarihinden 30/11/940 ıncı günü akşamına kadar talim gördükleri mıntaka itfaiye gruplarına müracaatları ilân olunur. (11041)

İstanbul İnhisarlar Başmüdürlüğünden :

Hükmü teşrinisani 940 sonunda bitecek olan Müskirat ruhsat tezkerelerini yenilemek isteyenlerin 25/11/940 tarihinden 5/12/940 günü akşamına kadar kunturatlariyle birlikte Başmüdürlüğe müracaat etmeleri ilân olunur. (11068)